

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yeni dönem ve gelişmeler

Dünya: Çok yönlü kriz ve büyüyen sosyal mücadeleler

Dünya ölçüsünde yaşanan gelişmeler, özellikle de son bir yılın sarsıcı olayları, partimizin yıllar önce yaptığı yeni bir tarihsel döneme girilmekte olduğuna ilişkin değerlendirme ve tespitlerinin yeni bir düzeyde doğrulanması olmuştur.

Ekonomik-mali bunalımla boğuşan kapitalist sistem 2012 yılına oldukça kötü göstergelerle girmiş bulunuyor. Ekonomik krizin yeniden ağırlaşmakta olduğuna ilişkin pek çok veri kapitalist dünyanın temsilcilerini derin kaygılara itiyor. Büyüme oranlarındaki büyük gerilemeler, boyutlanan işsizlik, Avrupa Birliği'ni sarsan iflas tabloları vb., kapitalizmin metropollerinde de işlerin ne denli zora girdiğini gösteriyor.

Bu ekonomik bunalım temeli üzerinde giderek derinleşen sosyal ve siyasal bir bunalım yaşanıyor. Sosyal yıkım saldırılarının ardı arkası kesilmiyor. Ağırlaşan sosyal sorunlar, servet-sefalet kutuplaşmasının derinleşmesi sınıf çelişkilerini keskinleştiriyor, toplumsal hoşnutsuzluk ve öfke birikiminin daha yaygın ve güçlü bir biçimde dışa vurmasına yolaçıyor. Bu ise tüm kapitalist metropollerde polis devletine geçiş süreçlerini hızlandırıyor.

Derinleşen ekonomik bunalıma aynı zamanda emperyalistler arasındaki çelişkilerin yoğunlaşp keskinleşmesi eşlik

ediyor. Pazarların daralması ve hammadde kaynaklarının öneminin artması, bunlar üzerine rekabeti sertleştiriyor. Silahlanma yarışı yeni boyutlar kazanıyor. Militarizm ve savaşlar artık insanlığın gündemine girmiş bulunuyor.

'89 çöküşü sonrasında burjuva gericiliği tarafından "tarihin sonu" ve "kapitalizmin ebediliği" ilan edilmişti. Bugün ise kapitalizmin akibeti tartışılıyor. Dünyanın mevcut tablosu kapitalizmin onulmaz çelişkilerini tüm çıplaklığıyla ortaya sermekle kalmıyor, işçi ve emekçi kitlelerin dünyanın dört bir yanında mücadele yolunu tutması, insanlığın ileriye yürüyüşünün durdurulamayacağını da somut bir göstergesi oluyor. Kapitalist metropollerinde içine alan proleter kitle hareketleri, direnişler, grevler ve genel grevler, bağımlı ülkelerde halk ayaklanmaları, tüm dünyada gericilik rüzgarlarını dağıtırken, yeni bir tarihsel döneme girilmekte olduğunun da en çarpıcı göstergeleri durumunda.

Kuşkusuz henüz hedeflenen kapitalizmin temelleri değil. Önderlikten ve programdan yoksun, örgütsüz ve kendiliğinden eylemlerdir söz konusu olan. Fakat buna rağmen kapitalizmin en temel kurumları hedef haline geliyor, piyasa düzeni ve her geçen gün derinleşen servet-sefalet kutuplaşması geniş kitlelerce sorgulanıyor. Alanlara çıkan kitleler sorunların kaynağı olarak bankalara, borsalara, tekellere işaret

etmekle kalmıyorlar, “gerçek demokrasi” istiyoruz diye haykırıyorlar. Gerçek demokrasi talebi, varolanın sahteliğine bir vurgudur. Bu burjuva demokrasisinin inandırıcılığını gitgide yitirmekte olduğunun bir göstergesidir. Burjuva parlamentarizmi emperyalist metropollerde dahi gitgide itibarsızlaşıyor, seçimlere katılım oranları sürekli düşüyor.

“Bunalımlar ve savaşlar” bugünün somut olgusal gerçekliği iken, dünya ölçüsünde güç kazanan sosyal mücadeleler ile halk ayaklanmaları ise, yeni bir devrimler döneminin de gelmekte olduğunun ilk işaretlerini oluşturuyor. Bu, önümüzdeki sürece, daha da sertleşip yaygınlaşacak sosyal çatışmaların damgasını vuracağı anlamına geliyor.

Türkiye: Biriken sorunlar, büyüyen açmazlar

Türkiye’nin sosyal mücadele tablosuna bakıldığında, işçi ve emekçi hareketi saflarında yıllardır süren parçalı ve dağınık çıkış arayışlarının ve örgütlenme çabalarının yoğunlaşması dışında henüz esasa ilişkin bir değişimden söz etmek mümkün değildir. Dinsel gericilik ve şoven milliyetçilik başta olmak üzere her renkten burjuva gericiliğinin çok yönlü kuşatmasının yanı sıra, bugün sınıfı ve emekçileri birleşik bir güç olarak hareket geçirebilecek tek örgütlülük olan sendikaların durumu ve tutumu da bunda temel bir rol oynamaktadır.

Yakın tarihinde büyük bir sosyal uyanışa ve iki devrimci yükselişe sahne olan Türkiye, sistem için taşıdığı büyük stratejik önemden dolayı, özellikle ABD emperyalizmi eliyle kapsamlı sonuçları olan özel operasyonların konusu oldu. Devrimci gelişmenin ve sosyal mücadelenin önünü kesmede dinsel gerici ideoloji etkili bir dalga kıran olarak kullanıldı, dinci akımların gelişip güçlenmesini sağlayacak zemin bizzat sermaye devleti eliyle yaratıldı. Özellikle

12 Eylül faşist askeri darbesinin düzlediği zeminde bu doğrultuda belirgin bir başarı sağlandı. Devrimci akımların ezilmesi, sosyal mücadelenin bastırılması, böylece çaresizliğe itilen emekçi kitlelere sosyal yıkım ve yoksulluğun dayatılması sayesinde, dinsel gericiliğin güçlenip palazlanmasına uygun bir sosyal, siyasal ve kültürel atmosfer oluştu. Bunu devletin dinsel ideoloji ve kurumları devrime karşı bir dalga kıran olarak hayatın tüm alanlarında öne çıkarması, desteklemesi, özendirmesi tamamladı. Tüm bu süreç kudurgan bir şoven gericilikle belirlenen ‘90’lı yıllarda zehirli meyvelerini verdi. Her biçimiyle dinsel gericilik, emekçi kitleleri denetim altına almanın ötesinde bir güç ve etki alanına ulaştı. Tüm dinsel gericilik odakları AKP şemsiyesi altında birleşik bir güç haline geldiler, emperyalizme ve işbirlikçi büyük burjuvaziye sadakatle hizmetin ödülünü devleti ele geçirerek almış oldular. Bu beraberinde sancıları halen de süren karmaşık bir rejimi krizi getirmiş olsa da.

ABD desteği sayesinde orduyu hizaya getirmeyi ve diğer kurumları büyük ölçüde ele geçirmeyi başaran dinsel gericilik, halen gerçek bir iktidar gücü durumundadır. AKP çatısı altında toplanan dinsel gericilik asıl gücünü ABD emperyalizminin bölgesel politikalarına yanıt veren uşaklık çizgisinden almakta, büyük bir sadakatle bunun gereklerini yerine getirmektedir. Yanı sıra, büyük burjuvazinin tüm kesimlerinin çıkarları doğrultusunda hareket etmesi, alternatifsizliği

“Bunalımlar ve savaşlar” bugünün somut olgusal gerçekliği iken, dünya ölçüsünde güç kazanan sosyal mücadeleler ile halk ayaklanmaları ise, yeni bir devrimler döneminin de gelmekte olduğunun ilk işaretlerini oluşturuyor. Bu, önümüzdeki sürece, daha da sertleşip yaygınlaşacak sosyal çatışmaların damgasını vuracağı anlamına geliyor.

koşullarında onu TÜSİAD'cı burjuvazi için de tek seçenek haline getirmiştir. İşçi ve emekçilere yönelik saldırı politikaları, onun iktidarı döneminde, bir bütün olarak tekelci burjuvazinin karlarının misli görülmemiş ölçüde katlanmasını sağlamıştır. Özelleştirme yağmasından en büyük payı da işbirlikçi tekelci burjuvazinin geleneksel kesimleri almıştır.

ABD'nin ve büyük burjuvazinin verdiği desteğin sürmesi ve alternatifi bir yana az-çok etkili bir muhalefetin dahi olmaması bugün bu gerici odağı alabildiğine pervasızlaştırmaktadır. İktidar olmanın olanakları ölçüsüz ve kuralsız bir biçimde kullanılmakta, her türlü muhalefeti ezme politikası izlenmektedir. Bir dizi operasyonla elde edilen mevziler güçlendirilmeye çalışılmakta ve yeni alanlara el uzatılmaktadır. Hukuksal süreçlere yasa ve kurallar değil, cemaat polisi ile cemaat yargısının tümüyle keyfi uygulamaları yön vermekte, bunun için gerekirse “delil üretme” yoluna gidilmektedir. Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesine yönelik saldırganlık her geçen gün yeni bir boyut kazanmakta, kitlesel KCK operasyonlarına Kürt halkına gözdağı vermeyi amaçlayan ve sıradan insanları hedef alan imha saldırıları eşlik etmektedir. Yıllardır işçi ve emekçilere yönelik olarak hayata geçirilen yıkım politikaları yeterli görülmemekte, yeni saldırıların hazırlıkları yapılmaktadır. Bölgede ABD emperyalizminin ihtiyaçları doğrultusunda son derece saldırgan bir politika izlenmekte, hiçbir dönem ABD ile çıkarlarımız bu denli ortaklaşmamıştı denilerek, bu utanç verici işbirlikçi çizgi övünç konusu yapılabilmektedir, vb...

Tüm bunların büyük bir pervasızlıkla sergilenebilmesi dinci-gerici koalisyonun elde ettiği gücün bir göstergesi gibi görünse de, gerçekte tepki ve hoşnutsuzlukları biriktiren, çelişki ve çatışmaların açığa çıkmasını sağlayan bir süreç yaşanmaktadır. Ancak askeri rejimlerin baş vurabileceği keyfi faşizan

icraatlar, “askeri vesayetin sonu” iddialarının ve “ileri demokrasi” safsatalarının iç yüzünü açığa çıkarmakta, buna ilişkin yanlışsamar günden güne darbelenmektedir.

Öte yandan, dinci-gerici koalisyonun kendi içindeki çatlaklar da su yüzüne vurmaya başlamıştır. Onları bir arada tutanın “kutsal değerler” değil gerici çıkarlar olduğu giderek daha açık bir biçimde görülmektedir. İktidar olanaklarından kimin daha çok yararlanacağı, kimin daha çok pay alacağı kavgası, bazı gelişmelerin etkisi altında kendini dışa vurmuştur. Bugüne kadar iktidarın nimetlerini ele geçirmek birleştirici bir rol oynamış olsa da artık gündemde bu nimetlerin yeni bir düzeyde paylaşımı var ve bu da beraberinde önemli sorunlar getirecektir. Gerici-dinci koalisyonun önemli zayıflık alanlarından biridir bu. Gerçekte bir çıkar çetesi koalisyonu oldukları gerçeğini dışa vuran ilk çatışma belirtileri, yoksulluğa itilen emekçiler nezdinde giderek teşhir olmalarını da kolaylaştıracaktır.

Geçtiğimiz yıl üzerinden çizilmeye çalışılan tüm iyimser tabloya ve büyüme rakamlarına rağmen, ekonomik alanda da işler iyi gitmemektedir. Olumlu ekonomik göstergelerden biri sayılan yüzde 7.5'lük üretim artışı, işçilerin son derece ağır koşullarda çalıştırılması, azgınca sömürülmesi sayesinde başarılmıştır. Bu artışın istihdama ve ücretlere yansımaması, burjuvazinin nasıl sorunsuzca kasalarını doldurduğunu göstermektedir. 2011'de “ihracat patlaması” yaşandığına ilişkin propaganda ise, gerçekte ekonomideki en zayıf noktanın üzerini örtmeye yöneliktir. İthalatta öylesine büyük bir patlama yaşanmıştır ki, ithalat-ihracat rakamları arasındaki açık çok yüksek oranlara ulaşmıştır. Ekonomi uzmanları ihracatın zararına yapıldığını açıklamaktadırlar. Yanı sıra, ekonominin çarklarının ancak sıcak para akışı ile dönebilmesi, artan döviz fiyatları, dünyada ekonomik krizin ağırlaşacağına ilişkin veriler, Türkiye ekonomisini doğrudan

etkileyecek olan Avrupa Birliği ülkelerindeki iflaslar vb., işçi ve emekçileri oldukça zor bir yılın beklediğini göstermektedir.

Emperyalist politikalara tam uyum ve sosyal yıkım saldırılarının sorunsuzca uygulanması sayesinde açık tutulan kredi muslukları ile özelleştirme yağması, AKP'nin bugüne kadar ekonomik cephede sorunları nispeten kolay aşmasını sağlamıştır. Türkiye tarihinde en büyük borçlanma AKP döneminde yaşanmıştır. Bunun biriktirdiği faturanın yanısıra dünya ölçüsünde yeniden ağırlaşacak bir krizin etkileri, daha acımasız sosyal yıkım saldırılarının gündeme gelmesine yol açacaktır.

Kürt sorunu: Açılım'ın iflası ve Kürt hareketinin açmazı

Önümüzdeki süreçte AKP'yi en çok zorlayacak sorunlardan biri de Kürt sorunudur. Suriye rejimini kendi halkına kurşun sıkmakla suçlayanların kendi insanlarını kimyasal silahlarla katletmesi ve ardından sergilenen tutum ibret vericidir. Bu olay AKP'nin gerçek yüzünü tüm çirkinliği ile ortaya sermiştir.

Rejimin "Kürt açılımı" adı altında sergilediği orta oyununun son perdesi, Uludere'deki insanlık dışı katliamla kapanmış bulunuyor. Uzun bir dönemdir kitlesel bir tutuklama terörü ve imha saldırıları eşliğinde süren tasfiye operasyonu, "Kürt açılımı" ile hedeflenenin ne olduğunu yeterli açıklıkta ortaya koymuştu. Gerçekleştirilen bu katliam ise, devletin ve AKP'nin Kürt halkına boyun eğdirebilmek için hangi yol ve yöntemlere başvurabileceğinin iğrenç bir örneği oldu.

Ancak, bu tür yol ve yöntemlerden medet ummak bir güçsüzlüğü, dahası çözümsüzlüğü anlatıyor. Olayın ardından rejim cephesinden sergilenen sözde kararlılık gösterilerini, gerçekte teşhir olmuşluğun yarattığı bir zayıflık ve bu sorunun çözümünde düşülen açmazın bir ifadesi

saymak gerekiyor. Zira Kürt hareketinin tasfiyesine dayalı sözde açılımlarla Kürt halk kitlelerinin ulusal özgürlük ve eşitlik istemlerinin boğulamayacağı görülmüş, baskı, terör ve katliamlarla yol alma politikası öne çıkarılmıştır. Kürt hareketinin kendi çizgisinde sergilediği direnme kararlılığı da bunda önemli bir rol oynamıştır.

Ne var ki yaşanan süreç Kürt sorununun özgürlüğe ve eşitliğe dayalı bir çözümünün mevcut düzen altında mümkün olmadığını bir kez daha

ortaya koymuştur. Dolayısıyla Kürt hareketinin sorunu direnme kapasitesinde değil fakat izlediği stratejik çizgidedir. Kürt hareketinin mevcut stratejisi, devletle masaya oturmaya ve sorunu bu düzen temelleri üzerinde çözmeye dayalıdır.

Yürütülen silahlı mücadele de devleti buna zorlama hedefine dayalıdır. Fakat olaylar döne döne bu stratejiden bir sonuç çıkmayacağını göstermiştir ve göstermektedir.

Kürt hareketi ya istemlerini ya da halen izlediği stratejiyi temelden değiştirmek alternatifleri ile yüzyüzedir. Bu yapılmadığı sürece mevcut kısır döngü sürüp gidecek, buna da Türkiye'nin ve Kürdistan'ın devrimci olanaklarının döne döne heba edilmesi süreci eşlik edecektir.

Yaşanan süreç Kürt sorununun özgürlüğe ve eşitliğe dayalı bir çözümünün mevcut düzen altında mümkün olmadığını bir kez daha ortaya koymuştur. Dolayısıyla Kürt hareketinin sorunu direnme kapasitesinde değil fakat izlediği stratejik çizgidedir. Kürt hareketinin mevcut stratejisi, devletle masaya oturmaya ve sorunu bu düzen temelleri üzerinde çözmeye dayalıdır. Yürütülen silahlı mücadele de devleti buna zorlama hedefine dayalıdır. Fakat olaylar döne döne bu stratejiden bir sonuç çıkmayacağını göstermiştir ve göstermektedir.

Yeni mücadele yılına girerken...

Yılların birikimi ve moral değerlerini kuşanalım!

Moral güç ve değerler sistemi siyasal mücadelede kritik bir öneme sahiptir. Öyle ki sınıflar savaşımında moral değerler “diz bağı” gibidir. Buradan yaşanacak bir çözülmenin ya da kırılmanın gerek kişileri gerekse siyasal yapıları ayakta duramaz hale getirebildiğini, zorluklar karşısında deyim uygunsu yere serebildiğini mücadele içerisinde karşımıza çıkan sayısız örnekten biliyoruz. Bu yönüyle tarihsel deneyimleri irdelediğimizde, her yengi ve yenilgi sürecinin, başarıların ve başarısızlıkların gerisinde moral etkenlerin kritik bir yer tuttuğunu rahatlıkla görebiliriz.

İdeolojik donanım ve moral değerler

Siyasal yaşamda moral-motivasyon eksenli iniş-çıkışlar çoğu zaman gündelik ya da dönemsel hareketlilikler, o an ki kayıp ya da kazanımlar üzerinden vücut bulabiliyor. Mücadelede yaşanan günü birlik dalgalanmalar kişilerin olduğu kadar kitlelerin de motivasyon çizgisini şekillendirebiliyor. Elbette somutta akıp giden pratik süreçlerin diğer her şeyde olduğu gibi moral-motivasyon üzerinde de dolaysız etkiler yaratması doğaldır. Sonuçta içerisinde bulunulan ve etrafımızı kuşatan tarihsel koşullar olumlu-olumsuz bir dizi nesnelliği barındırmakta, buradan hareketle mücadele süreçlerine sayısız etken dâhil olmaktadır. Tüm bu gerçeklikler sınıf kavgasında soluklu davranmayı, sağlam sinirlere, güçlü moral değerlere ve sarsılmaz bir iradeye sahip olmayı zorunlu kılıyor. Bu açıdan tarihsel ilerlemenin inişli çıkışlı seyri karşısında sağlam durabilmek, en başta tarihsel bir bakışla

inşa etmeyi gerektiriyor.

İşte bu noktada ideolojik donanım, yani dünya görüşü sorunu en temel halkayı oluşturmaktadır. Zira olayların gündelik akışı arkasında sürüklenmeler, zorluklar karşısında kırılıp dökülmeler, moral-motivasyon süreçlerinde yaşanan dalgalanmalar büyük oranda ideolojik donanım planında yaşanan zayıflıklardan kaynaklanmaktadır. Bir başka ifadeyle, güne tarihin penceresinden değil de anın dar sınırları içerisinde bakan bir yaklaşım, moral istikrarsızlığın ve kırılmaların da arka planını oluşturmaktadır.

Tarihsel bakış her şeyden önce Marksizmi, onun bilimsel yöntemini kavramak demektir. Bunu başarmanın yolu ise sağlam bir ideolojik donanıma sahip olmaktan geçmektedir. Komünistler olarak ideolojik donanım meselesini çeşitli vesilelerle döne döne tartışıyoruz. İşte burada sorunu bir başka açıdan, sınıf mücadelesinin seyri içinde karşımıza çıkan bin bir türlü zorluğun üstesinden gelebilmek için ihtiyaç duyduğumuz “moral üstünlükler” bakımından da ele alıyoruz. Zira moral kuvvet ve her türlü zorluk karşısında sağlam durabilme iradesi tam da buradan, marksist dünya görüşünden beslenmektedir.

Örneğin sınıf ve kitle hareketinin çıkış yolu açmakta zorlandığı, kimi mevzilere sıkıştığı, buralardan yaşanan hareketlilikler üzerinden kazanımlar elde etmenin çok daha zor olduğu bir dönemde, biz komünistler tüm faaliyetimizi “sınıf eksenine” oturtmaya çalışıyoruz. Hem de bu pratiği illegal, ihtilalci bir temel üzerinden hayata geçiriyoruz. Solun büyük bir kesiminin düzen içi kanallara yöneldiği, geri kalanı da devrimci konumlarını

kaybettiği bir dönemde biz “devrimci örgütü güçlendirme” yaklaşımı üzerinden parti faaliyetimizi şekillendiriyoruz. İşte nesnel olarak tüm bu olumsuz koşullara rağmen temel yönelimlerimize dayalı devrimci pratiğimizi kesintisiz bir şekilde sürdürme gücünü marksist dünya görüşüne dayalı çizgimizden alıyoruz. Tüm moral değerlerimiz ve motivasyonumuz bu çizgiden beslenerek istikrarlı ve sarsılmaz bir hal alabiliyor.

Moral değerler tarihsel ölçekte yaratılan mücadele birikimine yaslanmaktadır

Moral ve manevi kuvvetin beslendiği bir başka temel alan ise insanlık tarihinin devrimci-ilerici birikimidir. Yani pratik olarak geride kalan mücadele tarihi bugünün tüm zorlu koşulları karşısında bizi güçlü kılan bir başka dayanaktır.

İnsanlığın “ateşin keşfinden güneşin zaptına” süren yolculuğunda yaratılan devrimci-ilerici birikimden beslenemeyen moral ve manevi yapı, koşullar karşısında yıpranmaktan ve kırılmaktan kendisini asla koruyamayacaktır. Zira önceki kuşakların yarattığı devrimci birikim yeni kuşakların ruhunu şekillendiren en temel öğeleri içerisinde barındırarak gelişir, geleceğe taşınır. Örneğin bu topraklarda Denizler, Mahirler, İbrahimler kaç kuşak devrimcinin yetişmesinde, madden ve manen şekillenmesinde yer tutmuştur ve hala tutmaktadır.

İşte bundan onyıllarca önce barikatlarda yeni bir dünya için çarpışan Paris Komünarları’ndan dünya kapitalizmini en zayıf halkasından kırıp atarak Ekim Devrimi’ni yaratan Rus işçi sınıfına, yine Moskova kapılarında yiğitçe dövüşerek Alman faşizmini önüne katan Sovyet insanından İstanbul’un emekçi semtlerinde partimizin şiarları ile sokakları donatırken şehit düşen Alaattin yoldaşa koca bir mücadele tarihi var gerimizde. Moral değerlerimiz, motivasyonumuz, manevi birikimimiz buralardan süzülerek ancak çelikleşebilir. İşte tam da bu birikim bizleri her türlü zorluk ve anın tüm çürütücü etkileri karşısında kuşatır, sarsılmaz kılar ve düşman karşısında moral üstünlük sağlar

Moral değerler her zaman düşman saldırılarının hedefinde yer almıştır

Burjuvazi de en az devrimciler kadar moral güç ve değerler sisteminin önemi hakkında bir bilinç açılığına sahiptir. Düşman, inisiyatifi ele alabilmek, dolayısıyla karşısındaki güç üzerinde üstünlük sağlayabilmek için döne döne moral ve manevi değerler sistemine elindeki bütün ideolojik aygıtları ile saldırmaktan asla geri durmamıştır. Yeri geldiğinde devrimci değerlerin içini boşaltarak, yeri geldiğinde aynı amaçla baskı ve teröre başvurarak, gerek kitlelerin gerekse tek tek devrimcilerin moral dayanaklarını kırmaya çalışmıştır.

Örneğin, düzen içi hesaplar çerçevesinde tutuklanarak cezaevine gönderilen eski genelkurmay başkanı İlker Başbuğ, 2005 yılında TMY vb. düzenlemeler üzerinden yaptığı bir konuşmada, “öncelikle teröristlerin zafere olan inançlarını kırmalıyız” demişti. Yeni TMY üzerinden kapsamlı bir saldırı çerçevesi ortaya koyan o konuşmanın esas mahiyeti ve hedefi “devrim iddiasını” kırmaya yönelikti. Bir kere zafere olan inanç kırıldı mı, her kim olursa olsun önce devrim iddiasını yitirir, ardından boylu boyunca kendisini düzen bataklığı içerisinde bulur. İşte bugün solun büyük bir kısmını arkasına takan parlamenter hayaller tam da bu sürecin bir yansımasıdır. Devrim iddiası ve iradesi bir kere yitirildi mi, gerisi “cumhuriyetin demokratikleştirilmesi” dir. Yazının başında moral kuvveti “diz bağına” benzetmiştik. İşte burjuvazi de meseleyi buradan ele almakta ve moral-motivasyon eksenli yıpratma saldırılarını karşıtı yere sermenin en etkili yollarından birisi olarak görmektedir. Zira aynı konuşma içerisinde “teröre karşı mücadelenin tek başına silahla yapılamayacağını” söyleyen Başbuğ, döne döne ideolojik saldırının, karşıtının moral dayanaklarını ortadan kaldırmanın önemine vurgu yapıyor.

Düşmanın bu stratejisini elbette İlker Başbuğ keşfetmedi. Sonuçta bu yaklaşımın özü Milli Güvenlik Siyaset Belgesinde de yer almaktaydı. Sonuç olarak burjuvazinin inisiyatifi ele almak için gündeme

getirdiği her türlü saldırı, ister silahla, katliamla, kıyım ile olsun, isterse bin bir türlü ideolojik argümanla, öncelikle devrime olan inancı bertaraf etmeyi önüne alıyor. Devrime olan inancı ortadan kaldırmak için moral değerleri, sınırları ve iradeyi yıpratmaya yönelik her türlü aracı kullanılarak, “dizlerdeki bağı” çözmek istemektedirler.

Geleceği kazanmak için yılların birikimi, coşkusu ve moral üstünlüklerini kuşanalım!

Komünistler olarak yeni bir mücadele yılına girmiş bulunuyoruz. Dünyada ve Türkiye’de tozun dumana karıştığı, büyük yenilgiler ve kayıpların yaşandığı bir tarihi evrede, ‘80’li yılların ortalarında mücadele sahnesine çıkan komünist hareketimiz, o günden bugüne önemli bir birikim, değerler sistemi, devrimci bir çizgi ve tüm bunların toplamı anlamında büyük bir gelenek yaratmıştır.

Hareketimizin ve geline yerde partimizin en büyük üstünlüğü, tüm bunları tasfiyeci cereyanın ortalığı kasıp kavurduğu, devrimden kaçışın olağan bir durum sayıldığı bir tarihi evrede gerçekleştirmiş olmasıdır. Bu şu anlama gelmektedir: Bugün TKİP şahsında temsil edilen komünist hareket sağlam bir dünya görüşü ve ideolojik kimliğe sahiptir. Her türlü zorluk karşısında bir hareketi var edebilmenin ilk sırrı buradadır. İkincisi, hareketimizin işçi sınıfına dayalı bir devrimcilik anlayışına sahip

olmasıdır. Çözülüp dağılan küçük burjuvazi ve ona dayalı devrimcilik pratiğinden kopan komünist hareketin ikinci sırrı tam da buradadır. Tarihi, dünyayı, mücadeleyi sınıflar ekseninde ele alan, sınıf dışı devrimciliği sadece teorik olarak değil bizzat pratiğinde mahkûm eden bir hareket, günün gel gitleri karşısında kolay kolay sarsılmayacaktır.

İşte geride kalan zorlu bir dönemde deyim uygunsay yoktan var edilen bir hareketin özneliği olarak yeni bir kavga yılının kapılarını aralamış bulunuyoruz. Bu yıl da tarihin önümüze koyduğu yeni görev ve sorumluluklarla yüz yüzeyiz. Partiyi daha güçlü bir şekilde sınıf temeline oturtmak, buralardan mevziler kazanmak, niteliksel bakımdan saflarımızı çok yönlü bir gelişim düzeyine kavuşturmak, partimizi devrimci bir güç odağı haline getirmek vb. bunlardan sadece öne çıkanlardır.

Bizler zorlu günlerde yol yürümüş bir partinin insanlarıyız. Tüm bu görev ve sorumlulukların üstesinden gelecek bir birikime, deneyime, değerler sistemine ve moral üstünlüklere sahibiz. En önemlisi ise, tüm bunlara şekil veren sağlam bir dünya görüşüne ve onun maddi bir güce dönüştüğü bir partiye sahip olmamızdır. İşte yeni bir kavga yılına bu üstünlüklerle giriyoruz. Önümüzdeki görevlere bu bilinç ve ruh haliyle, bu moral ve motivasyonla sarılmalı, yeni kavga yılını kazanmalıyız. Zira tüm bunları başarabilme sırrı ve gücü partimizde fazlasıyla var.

Çalışma tarzı sorun...

(Başarafa s.22’de)

meselesine çok özel vurgular yapan. Zaman yok denecektir. Zaman yoksa, mesele dönüp yine bizim çalışma tarzı sorunumuza geliyor. Pratik koşuşturma, daha çok afiş asma, bunları kendi içinde adeta amaçlaştırma... Bu kendi içinde bizim hiçbir sorunumuzu çözümüyor. (...) Bir yoldaş geçen günkü tartışmada çok güzel formüle etti: Sizin bir politik hedefiniz olur, bu tür araçlar ona tabidir, ona hizmet eder, ona hizmet ettiği ölçüde bir anlamı, bir işlevi vardır, dedi. Bu budur işte, soruna buradan bakılabilmeli.

(...)

Çok çok önemli bu sorunlar. Benim 1967 Kitap Arşivinde yazdığım yazıları.

çalışma tarzı içinde asıl amacı yitiriyoruz ne yazık ki. Bu işleri bağdaştırmakta bir zaman sorunu mu var? İyi ama bu çok plansız bir çalışma tarzının bir sonucu, zamanı doğru kullanamamamın bir ürünü. Bunun kendisi de asıl amacı kaybetmiş bir çalışma tarzından geliyor. Dolayısıyla politik esaslara ve önderliğe dayalı çalışma tarzının ihlalinden geliyor, gene aynı kapıya çıkıyor. Ben de zaten bunun için örneklemiş oluyorum.

Konuya ilişkin bir tartışma platformu oluşturmak çerçevesinde, benim söyleyeceklerim bunlar. Artık söz sizde,

Sınıf çalışmasının sorunları

(Aşağıdaki metin TKİPMK'nın yakın zamandaki tam üyeli toplantısının “Sınıf çalışmasının sorunları” konulu tartışmalarının bir bölümüdür. İlgi duyan okurlar tartışmanın yayınlanmış öteki bazı bölümlerine tkip.org sitesi üzerinden ulaşabilirler...)

Cihan: Dünkü sınıf çalışması tartışmasını özel bir ilgiyle izlediğimi söyleyerek başlamak istiyorum. Tartışmaları izlerken toplamı içinde şunu bir kez daha gördüm: Partimizin sınıf bilinci, sınıf kimliği, sınıf eksenli çalışması, sınıf alanında katettiği mesafe konusunda büyük bir açıklık, bu açıklığın getirdiği bir özgüven, bir tatmin duygusu var saflarımızda. Bunu çok önemli buluyorum. Sınıfı temsil eden bir hareket olmak bilinci ve sorumluluğu ile konuşabiliyor buradaki her yoldaş. Bunu Parti Okulu'na katılan kadrolarda da aynı açıklıkla gördüm. Demek ki bu bilinç ve kavrayış, bu duyuş ve söyleyiş, bu sınıfı temsil etme inancı ve güveni, yönetici organdan öteye partinin bütününde var. Bunu çok önemsiyor, partimiz için çok önemli bir kazanım sayıyorum.

Partinin kazanımları

Yakın zamanda ilk çıkış belgelerimizden bazılarını yeniden bakabilme olanağı buldum, Parti Okulu için yapılan o toplu derlemeler vesilesiyle. Sonuçta popülizme karşı sosyalizm bayrağıyla siyasal mücadele sahnesine çıkmış bir hareketiz. Biz Türkiye devrimci hareketinin '60'lı ve '70'li yıllarına egemen halkçı ideolojik kimliğini ortaya koyarken, Marksizmin sınıf özünün ve karakterinin kavranamayışı üzerinde özellikle durduk. Halkçılık tam da budur, popülizmin özü ve özeti budur. Marksizmin sınıf özünün anlaşılamamasıdır. Proleter sınıf anlayışının yerine halkçı karakterde bir köçle-

burjuva anlayışın geçirilmesidir. Dolayısıyla biz, Türkiye devrimci hareketinde işçi sınıfı sorununun, bunun marksist dünya görüşü içerisinde tuttuğu özel yerin anlaşılamaması, dolayısıyla Marksizmin anlaşılamaması iddiası ve eleştirisi üzerinden siyaset sahnesine çıkmış bir hareketiz. Bu bakımdan sınıf sorunu alanında bugün katettiğimiz mesafe, bilinç olarak, ruh olarak, yönelim ve pratik alan olarak katettiğimiz mesafe, fazlasıyla önemlidir. Zira bu, bizim kendi ideolojik çıkışımıza ve yönelimimize uygun bir siyasal pratik hat tutturduğumuz, teori-pratik ilişkisinde gerçek bir tutarlılık sergilediğimiz anlamına gelir. Bu teori-pratik bütünlüğü, bu ideolojik ve pratik tutarlılık, partimizin önemli bir üstünlüğüdür ve sanıldığından da önemlidir.

Sınıf yönelimi ve çalışması alandaki kazanımlarımızı akşam sizler konuşurken belli maddeler halinde özetlemeye çalıştım. Bunlar sizin vurgularımızdan da çıkan noktalar mı aynı zamanda.

Gördüğüm şudur: Bir kere partide net bir proleter sınıf bilinci var. Proletaryanın burjuva toplumdaki benzersiz yeri, dünya görüşü sorunu olarak ve siyasal mücadele sorunu olarak, açıklıkla kavranmış durumda... Dünya görüşü sorunu olarak olduğu kadar siyasal mücadele sorunu olarak da diyorum, ki bu özellikle önemli. Zira yalnızca bir dünya görüşü, basitçe bir teori sorunu olarak değil, aynı şekilde siyasal anlamda bir pratik sorun olarak da, Açıklıkla teori sorunu olarak ama

aynı ölçüde siyaseten, yani devrimci sınıf mücadelesi açısından, kurulu düzene ve egemen sınıfa karşı mücadelede işçi sınıfının tuttuğu çok özel, benzersiz ve belirleyici yer üzerinden de. Sonuçta teorik, politik ve pratik bütünlüğü içinde işçi sınıfı sorunu partimizde kavranmış, derinlemesine bilince çıkarılmış bulunmaktadır. Sınıf sorununda partinin temel önemde ilk kazanımı budur.

Öte yandan, parti siyaset sahnesinde artık sınıf üzerinden anılıyor. Birçok gözlem bunu gösteriyor, birçok yoldaş bunu dile getiriyor, siz kendi konuşmalarınızda bunun üzerinde ayrıca ve önemle durdunuz. Bu, partinin sınıf alanındaki bir ikinci önemli kazanımıdır.

Üçüncüsüne geçiyorum. Türkiye'nin popülist solu geleneksel olarak sınıfı küçümser, onu siyaseten reformizm alanı sayar. Ama kazara, şu veya bu nedenle, şu veya bu gelişmenin etkisi altında işçi sınıfı yönelimine girdiğinde ise, bunu kural olarak sendikal alan üzerinden yapar. Sınıf çalışması onlar için esasta sendikal çalışma üzerinden bir anlam taşır ve bu da onları sınıf sorununda dosdoğru reformizme götürür. Sınıf hareketine sendikal alan üzerinden müdahalenin esas olması, sınıfa müdahalenin reformist bir bakış açısına ve eksene oturması demektir. Bu mantıksal olarak da böyledir.

Partimiz ise başından itibaren sınıfa yönelimi siyasal bir kavrayışla ele almış ve sınıfa dosdoğru fabrikalar üzerinden yönelmiştir. Örgütsel çalışmamızın esasını her zaman tüm temel örgüt birimleri üzerinden sınıfa, fabrikalara yönelim oluşturdu. Parti sendikal boyutu sınıf çalışması içinde yalnızca yan bir alan olarak ele aldı. Sendikalar alanında hiçbir mevzisi yokken bile bugün hiç değilse bazı sendikalar karşısında artık rahatsız edici bir güç haline gelme başarısını, hemen tümüyle, sınıfa yönelik fabrika eksenli siyasal çalışmasına borçludur. Parti her zaman sınıfa fabrikalar üzerinden, yani tabandan müdahale etti. Bu, sınıf devrimci bir örgütsel-politik müdahaledir.

Tarih içerisinde bolşevizmin müdahalesi de tamı tamına böyledir. Fark şuradadır: Bolşevizmin böyle bir müdahaleye girdiği sırada Rusya'da sendikalar yoktu. Sendikalar

biçimler, birlikler, Zubatovcu sendikacılık Rusya'da 1905'lere doğru doğdu. Dolayısıyla başlangıçta marksistlerin bu konuda bir tercih sorunu yoktu. Politik bir müdahale yapmak durumunda idiler ve bunu da fabrikalar üzerinden yaptılar. Bizde ise iyi kötü bir sendika geleneği ve iyi kötü bir sendikal örgütlülük var. Dahası bu sınıf hareketi üzerinden bir kültüre de dönüşmüş durumda. Fakat işte böyle bir toplumda, biz hiç de sendikal alan üzerinden müdahale etme kolaycılığına düşmedik. Bizim için sınıf çalışması temelde bir fabrika çalışması oldu. Sınıf alanında bugüne kadar elde ettiğimiz tüm kazanımlar bu sayede elde edilmiştir.

Bir dizi örnek üzerinden somut olarak da gösterebilirim; Türkiye'nin devrimci demokratları, sınıf alanına her ilgi duyduklarında, bunu hep de sendikalar üzerinden yapıyorlar ve buradan reformist bir zemine kayıyorlar. Sendikalist-ekonomist bir bakış açısıyla sınıfa müdahale etmenin bir sonucudur bu. Oysa biz sınıfa fabrikalar üzerinden politik-örgütsel bir müdahaleyi esas almak üstünlüğüne sahibiz. Partimizin sınıf alanındaki bir başka üstünlüğü ve kazanımı da işte budur. Bu devrimci konum ve kimlikten, dolayısıyla da sınıf sorununu devrimci politik bir bakış açısıyla ele almaktan gelen bir üstünlüktür.

Parti sınıf hareketi içerisinde artık bir taraf haline gelmeye başladı; buna ilk üç kazanımı ortaya koyarken değinmiş oldum. Ama gerçekte bu, partinin sınıf sorunundaki dördüncü temel kazanımıdır. Kuşkusuz henüz toplum çapında değil, ama sol hareket ve sendikal hareket sözkonusu olduğunda, parti artık sınıf hareketi üzerinden dikkate değer bir taraftır. (...) Bu da parti için bu alandaki bir dördüncü somut kazanımıdır.

Sınıf eksenli siyasal hareket

Sınıf sorunu dünya görüşünün özüne ilişkin bir sorundur ve toplumsal devrim bakımından kilit önemdedir. Tunus-Mısır derslerini bu vesileyle yeniden önemle hatırlatıyorum. Partinin hayatı boyunca her şey gerçekte sınıfı

devrimcileştirmede mesafe almaya yöneliktir. Parti toplumda etkin bir siyasal taraf olmadan, siyaset sahnesinde etkin bir rol oynayacak kapasiteye gelmeden önce, bir biçimde sınıf içerisinde bir güç olabilmelidir. Ancak bu takdirde toplum çapında da bir güç olarak ortaya çıkabilme konum ve yeteneğini kazanabilir. Dikkat ediniz, toplumda devrimci güç odağı olmak iddia ve hedefini, sınıf eksenli parti iddia ve hedefine bağlı olarak ele alıyoruz. Zaman içinde öncelik açısından olduğu kadar mantıksal bakımdan da. Bu anlaşılır bir şeydir; sınıf içinde güç olamazsak siyaset sahnesinde ve toplum düzeyinde zaten güç olamayız. Kürt hareketi ulusal eksenli bir mücadele örgütlediği ölçüde siyaset sahnesinde bir güç haline geldi, bunun tersi değil. Biz de sınıf hareketi içerisinde etkin bir güç olmadığımız sürece siyaset sahnesinde etkin bir taraf olamayız, dikkate değer bir rol oynayamayız.

“Parti, sınıf, devrim!” diyoruz. Bu şiarın anlamına daha yakından bakalım. Parti sınıfla anlam kazanıyor ve ancak devrimcileşmiş bir sınıf varsa devrim zafere ulaşabiliyor. En mükemmel bir parti örgütünü kendi içinde yaratsanız bile, ki gerçekte bunu kendi içinde yaratamazsınız, bu sınıf ekseninde değilse eğer hiçbir ciddi siyasal sonuca gidemezsiniz. Bu vesileyle, tarihte sınıf dışı “bolşevik çelik çekirdek”ler yoktur eleştirisini hatırlayalım. Mesele o polemikte gerçekten çok iyi konulmuştur ve tekrar tekrar bakmayı haketmektedir. İdeolojik kimlik, kadro, örgüt, illegalite, ayakta kalmak, deneyim vb., bütün bunlar hep sınıf hareketini devrimcileştirmede etkin bir güç olabilmek, işlevli bir güç olabilmek içindir. Sınıf sorunu bu denli hayati bir sorundur, parti için olduğu kadar devrimin zaferi için de.

İdeolojik kimlik sözkonusu olduğunda güvenceniz dünya görüşüdür, somut olarak Marksizmdir. Ama maddi güvence, sınıfsal kimlik sözkonusu olduğunda, biricik gerçek güvence işçi sınıfına, işçi sınıfı hareketine dayanmak, proleter sınıf eksenli bir parti olabilmektir. Dolayısıyla sorunumuz ve şaşmaz hedefimiz, sınıf hareketi eksenine oturmaktır. Partinin proleterleşmesi de bu temel sorundur.

bir anlam taşıyacaktır.

İdeolojik kimlik sözkonusu olduğu zaman güvence dünya görüşüdür, sınıfsal kimlik, maddi kimlik sözkonusu olduğunda ise devrimci sınıf hareketidir, dedim. Lenin, yenilgi döneminin ardından bütün partiler darmadağın oldu, iç sorunlara boğuldu, bir tek Bolşevikler birliklerini sağlam bir biçimde korudular, çünkü ayaklarını işçi sınıfına sağlamca basıyorlardı, diyor. İşçi sınıfı birleştirici bir güçtür, bizzat partinin kendisi için de anlamına geliyor bu... Ayağını sınıfa dayamış bir partide uluorta sorunlar çıkmaz, çıksa bile öyle ikide bir incir çekirdeğini dolduramaz şeylerle iş bölünmelere varmaz. Devrimci sınıf zemini, parti içi mücadelelerin, tüm gerilimlere rağmen, parti ekseninde ve parti bütünlüğü içerisinde sürmesi olanağı da sağlar. O önemsiz sorunlar yüzünden olur olmaz yaşanan bölünmeler, dağılmalar, birbirine düşmeler, hep sınıf dışılığın getirdiği sorunlardır.

Sınıf adına konuşabilmek duygusu büyük bir ciddiyet, büyük bir olgunluk kazandırır partiye, kadroya, parti organlarına. Ama sınıf dışılık bir sürü yavanlığın, çocukluğun, sorumsuzluğun da temelidir. Solda mezhepçiliğin temeli de tamı tamına budur. Oysa sınıfı temsil eden bir harekette büyük bir ciddiyet ve vakar vardır. Bu gerçek bir toplumsal hareketi temsil eden her siyasal akımda bir biçimde vardır. PKK yöneticilerin bakın, Karayılan’a , Cuma’ya bakın... Bunlar normalde çok da birikimli ve yetenekli kimseler değil. Ama bir hareketi temsil etmek bu insanlara bir olgunluk, bir vakar, bir ciddiyet, bir hava kazandırıyor, değil mi? Konuştukları zaman, o basit siyasal konuşmaları, röportajları kastediyorum, özgüveni yüksek bir takım adamlar konuşuyor gibi okuyorsunuz, değil mi? Bu ulusal nitelikte de olsa toplumsal bir harekete dayanıyor olmanın verdiği bir kuvvettir, buradan gelen bir nitelik ve yetenektir.

Biz bir dizi sorunumuzu sınıf alanında katettiğimiz mesafe ile çözeceğiz, o zaman sorunlarımız en aza inecek derken kastedilen budur. Sorumluluk duygumuz çok başka olacak. Özgüvenimiz çok başka olacak. Bunlar çok iyi bir düğün müzisyeniyle önemle üzerinde durmamız ve

derinlemesine içleştirmemiz gereken şeyler.

Devrimci dünya görüşünün sınıf özü

Marksizmde sınıf özünü düşün, geriye bir şey kalmaz. Ben işçi sınıfının modern burjuva toplumda oynadığı rolün artık bir anlamı kalmadığına inansam, bir gün bile marksist olarak kalmam. Ütopik sosyalizmden bilimsel sosyalizme geçişin özü tam da budur; proletaryanın modern burjuva toplumundaki özel rolünün ve bundan kaynaklanan tarihsel misyonunun açıklığa kavuşturulması, sosyalizme ilişkin bütün o ideallerin böylece maddi bir temele oturtulabilmesidir. Engels, bilimsel sosyalizm modern işçi hareketinin teorik dışavurumudur der, teorik ifadesidir demek ister. Bu böyleyse eğer, modern sınıf hareketini düşüştüğünüzde, geriye bilimsel bir yöntem, Marks şahsında dikkate değer bir filozof, yetenekli bir iktisatçı vb. belki kalır, ama devrimci bir dünya görüşü olarak Marksizm kalmaz. Marksizmin içini boşaltmak isteyenlerin buna onun devrimci sınıf özünü boşa çıkararak başlamaları boşuna değil. Zira proletarya yoksa proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü de yok demektir. Dolayısıyla devrimci bir dünya görüşü olarak Marksizm yok demektir.

Bunlar işin alfabesidir ama Türkiye solu bütün bu basit gerçeklerin farkında bile değil. İşçi sınıfına karşı güvensizliğin, giderek de gericiliğin gerisinde tam da bu var. Bazı sözde marksist aydınlardan tutunuz da “ezilenler” söylemi üzerinden ahkam kesenlere kadar bu böyle. Hiçbiri bu meselenin özünü anlamış değiller. Ne sınıflar mücadelesini anlamışlar ne de Marksizmin sınıf özünü... Siyaset sahnesine sınıflar mücadelesi bakış açısıyla girmiyorlar bir türlü. Sınıfın karşısına sınıfı çıkarmak bakış açısıyla girmiyorlar, zira sorunun özünü anlamış değiller. *Komünist Manifesto*’nun o ilk cümlesinin özünü anlamış değiller. “Bugüne kadarki tarih sınıflar mücadelesi tarihidir” diyor *Manifesto*, ardından farklı toplum aşamalarındaki karşıt sınıfları sıralıyor. Sınıfın karşısına sınıf koyuyor. Üçüncü Devrim

için bunların söz olarak bir değeri belki vardır ama gerçek hayatta bir karşılığı yoktur. Sınıfın karşısına sınıf çıkaran bir siyasal yönelimden, bir siyasal mücadele anlayışından yoksunluğu bunu gösteriyor. Bu da *Komünist Manifesto*’nun o çok ünlü ilk cümlesinin özü itibarıyla kesinlikle anlaşılmadığının bir ifadesi. Marksizmin sınıf özünü, dolayısıyla da kendisini anlamış değiller. Birkaç onyıllı bulan pratikleri bunun tartışmasız göstergesidir.

Abdullah Öcalan kitaplarında sistemli bir çabayla Marksizmin sınıf özünü boşaltıyor, benim için işçi sınıfı sorunu yüzde on bile bir değer taşımıyor diyor. Bu Marksizmin içini boşaltmak, böylece kötürümleştirmek, bitirmek demektir. Devrimci sınıf yoksa topluma devrimci müdahale olanağı da yok demektir, bu dünya görüşünün kötürümleştirilmesidir. Bu yeniden ütopik sosyalizme, iyi dilekler, temenniler dönemine dönmektir.

Ama ütopik sosyalizmin tarihsel olarak bir haklılığı, bir meşruluğu, bir anlaşılabilirliği var. Tarih içinde insanlık düşüncesinde bir ilerlemedir ütopik sosyalizm. Proletaryanın ortaya çıktığı, 200 yıllık bir mücadeleyle kendini ortaya koyduğu bir dönemin ardından tutup ütopik sosyalizme geri dönmek, her türlü bilimsellikten ve devrimcilikten kopmaktır. Bu ideolojik manada inceltilmiş bir gericiliktir.

Sınıfı temsil etmek bilinci ve sorumluluğu

Sınıf çalışması alanındaki sorunlarımızla devam ediyorum. Öncelikle vurgulamak istediğim nokta, sınıfı temsil etmek bilinci ve duygusunu bundan böyle sınıf adına konuşmak, bu hakkı ve bu güveni kendinde görmek ile birleştirebilmek ihtiyacıdır. Tekelci bir zihniyetle değil fakat tümüyle doğal bir sınıf duygusuyla bundan böyle sınıf adına konuşabilmeli, sınıf adına söz söyleyebilmeliyiz. İşçi sınıfına yönelen her saldırı, işçi sınıfını etkileyen her olay bizi dolaysız olarak ilgilendirmeli ve karşı bir tutuma yöneltmelidir. Sınıfın siyasi temsilcileri olmak duygusu en doğal ve en meşruluğu, bir devrimci hareketin gelmesi, bu bizim dilimize,

söylemimize yansiyabilmelidir. “Biz sınıf devrimcileri” söylemi elbetteki bizde fazlasıyla var, devrimci sınıf partisi vurgusu da ha keza. Ama dün bu biraz daha soyut bir şeydi, bugünse gerçekliğimizden fışkıran bir duygu olmalı. Parti Okulu çalışmalarında ve dünkü konuşmalarda gördüğüm de bu zaten. Bunu sürekli biçimde güçlendirmeliyiz.

İki, sınıfı da biraz kamçılarlamak gerekiyor diyordu El. yoldaş, haklı olarak. Herşeyi sendika bürokrasisine yüklüyoruz da, sendika bürokrasisi dediğimiz sınıfın ne kadarını tutuyor ki diye ekliyordu. Evet, sınıfa artık dışardan değil fakat içerden hitap etmeli ve gerektiğinde sert bir biçimde eleştirmeli, zaafllarına yüklenmesini bilmeliyiz. Bu konuda dışardan değil içerden seslenen bir dil geliştirmeliyiz.

Sınıfa siyasal ajitasyon kadar sosyalist propaganda ile de gitmeliyiz. Baskıdır, terördür, haklara saldırıdır, kirli savaştır, bunları konu alan salt siyasal bir propaganda kendi başına bir sonuç yaratmaz. Bu elbette gerekli ve önemlidir. Fakat bu köklü bir bilinç vermez işçiye, onu siyasal açıdan etkilese bile. Kaldı ki işçinin sınıf bilinci yoksa, salt bu türden bir propaganda bazen tersinden gerici tepkilere bile yolaçabilir. Kirli savaş örneğin sınıf bilincinden yoksun bir işçiye çok da ilgilendirmemektedir, “bölücülüğün ezilmesi” sayarak ya kanıksamakta ya da dosdoğru desteklemektedir bile. Ama sınıfın karşısına sınıf koymak, bunu temel sınıf, mülkiyet ve sömürü ilişkilerinden giderek yapmak, işte bu sosyalist propagandadır ve işçinin mevcut bilincini sarsar ve zamanla da değiştirir. Mülkiyet gerçeği, bir tarafta büyük bir zenginlik, öte tarafta sefalet olgusu... Sömürü, emek ve sermaye gerçeği... Sınıfa bunları anlatmalı, yani sosyalist propagandaya özel bir ağırlık vermeliyiz.

Dilimizi bu açıdan da geliştirmeliyiz. Bu bildiri dili demek, özel sayı dili demek, bülten dili demek. Bu dili düzeltmemiz lazım. Gelinen aşamada içerden seslenen bir dil kullanacağız. Siyasal ajitasyonu sosyalist propaganda ile birleştireceğiz. Bir dizi özel sayı çıkardık demek kendi başına bir şey ifade etmez bu saatten sonra. Ne söyledim ve nasıl söyledim? ...

Söylediğimi işçi nasıl anlayabildi, anlayabildi mi ya da? El. yoldaş, bir dönemin bültenlerini toplu olarak ele alıp inceleyelim, bakalım ne söylüyorlar, nasıl söylüyorlar derken kuşkusuz haklı. Bu yapılabilsse ortaya gerçekten önemli sonuçlar çıkar, bu alandaki yetersizliklerimizin görülmesi bakımından.

Sınıf çalışmasında içerden konumlanmak bir başka önemli sorun. Parti örgütüne 2008 Sonbaharında yapılan köklü müdahaleye ilişkin temel metinde var sanıyorum. Kadrolar partinin saflarına 10-12 saat fabrikada çalışıp kapitalistlere artı-değer üretmek için katılıyor değil diyen eleştirel vurgular var orada. Bu, o dönemde öne çıkan belirli bir zaafa yöneltmiş yerinde ve haklı bir eleştiriydi. Fakat bizzat sözkonusu metnin kendisinde gerekli kayıtlar da var. Eğer bir profesyonel kadronun fabrikada çalışması işlevli ve sonuç yaratıyorsa, tabii ki bu olmalı deniliyor aynı metinde. Ya da bir kadroda boş zaman kullanmaktan gelen bir atalet ya da paslanma varsa, tabii ki fabrikaya gönderilmeli deniliyor, yine aynı metinde. Ama bunun ötesinde salt mali sıkıntılardan dolayı fabrikada kadro çalıştırmak akıl alır şey değil, orada özellikle buna işaret ediliyor, oradaki eleştiri büyük ölçüde buna yöneliyor. Yanısıra bir fabrikaya kadro sokuyorsunuz ama bu kısır bir girişim olarak kalıyorsa uzun süre, niye tutuyorsunuz o kadroyu orada? Söylenen bu, eleştiriye konu olan durumlar bunlar..

Evet, yeniden içerden konumlanma, içerden müdahale! Ama planlı ve amaçlı, amaca uygun bir biçimde! Bir kadroyu sokarsınız, bakarsınız, burası kısır bir yer, burdan bir şey çıkmıyor, çeker alırsınız onu oradan, başka yere yöneltirsiniz. Böyle olmak kaydıyla, evet!

Parti Okulu etkinliği sırasında enine boyuna tartışmalara konu oldu, bir fabrikayı kuşatmak ne anlama gelir, bunu üzerinden çeşitli yönleriyle duruldu. Fabrikaya ilişkin özgün bir politikaya sahip olmak, fabrikaların doğrudan yerel bölge komiteler üzerinden ele alınması, döne döne organ toplantılarında tartışılması, çalışmanın gidişinin buradan, bizzat yönetici organdan izlenmesi, yönlendirilmesi, yönetilmesi. Direnişlere müdahalenin İK, ... da gündem olması... (...)

Sınıf çalışmasında mevzi kazanmak!

Sınıf çalışmasında somut mevziler kazanma hedefi/çabası komünistler için yeni olmamakla birlikte, III. Parti Kongresi'nin ilan ettiği "Sınıf eksenli partiye geçiş" süreciyle birlikte bu hedef, "anın görevi" olarak tanımlanmış oldu. Dolayısıyla artık her yerel parti örgütünün önünde sınıf çalışmasında mevzi kazanmak gibi üzerinde önemle durulması gereken somut bir görev de bulunmaktadır.

Gelinen yerde sınıf temelinde mevzi kazanmak, şu veya bu yerel çalışmada ulaşılan bir kazanım olmanın ötesinde anlamlar taşıyor. Zira devrimci bir sınıf hareketinin yaratılması, sendikaların çürümüş bürokrat takımından kurtarılıp esas misyonlarını yerine getirmesinin sağlanması, diğer bir ifadeyle sınıfın etkili mücadele araçları haline getirilmesi ve nihayet partinin proletarya ile organik bütünleşmesinin yolu, sınıf temelinde mevziler kazanmaktan, daha ötesi bu mevzilerin yaygınlaştırılıp korunmasından geçiyor.

Parti, önümüzdeki dönemde eşik atlama hedefini de güncel bir görev olarak saptamıştır. Kuşkusuz ki, bu hedefe bir değil birçok alanda alınacak mesafe ile ulaşılabilecektir. Eşik atlama politik önderliğe dayalı çalışma tarzının oturtulmasına, kadrolaşma alanında mesafe katedilmesine, illegal temelin güçlendirilmesine, ideolojik donanım yetersizliğinin giderilmesine, güçlü ve inisiyatifli yerel örgütlerin kurulmasına da bağlıdır. Ancak, diğer alanlarda alınacak mesafelerin sınıf temelinde somut mevzilerin kazanılmasıyla tamamlanıp pekiştirilmesi de şarttır. Bu aşamada sınıf içinde mevziler kazanmak diğer sorun alanlarının aşılmasına katkı sağlayacağı gibi, partinin diğer alanlarda güçlenmesi de, sınıf içinde mevzi kazanma mücadelesine yeni olanaklar sağlayacaktır.

Zorluklar-olanaklar diyalektiği

Sermayenin topyekün saldırısına rağmen sınıf hareketinin durgunluğu aşmakta zorlanması, sınıf çalışmasında mevzi kazanma hedefine ulaşmayı bazı bakımlardan zorlaştırıyor. Bu zorluk sınıfın ana gövdesi hareketsizken, bir bölümünü kararlı, nispeten uzun soluklu bir mücadeleye sevk etme noktasında karşımıza çıkıyor. Söz konusu zorluğu aşmak güç olsa da, olanaksız değildir.

Son yıllarda sınıf devrimcilerinin doğrudan önderlik veya müdahale ettikleri çok sayıda direnişin yaşanmış olması, sınıfın genelindeki durgunluğa rağmen, her zaman hareket halinde olan bölükler olduğunu gösteriyor. Sınıfın en azından bir kesiminin mücadele ve örgütlenme arayışı içinde olması, mevzi kazanabilmenin nesnel koşullarının varlığına işaret ediyor. Gerçekleşen mücadele/örgütlenme örnekleri halen sarsıcı etkiler yaratamıyor, ancak bu haliyle bile sınıfın mücadele dinamiklerinin kuvvetini göstermeye yetiyor.

Görünürde asalak kapitalistler lehine bir denge olsa da, bu uğursuz denge, artı-değer oranlarını arttırmak için yanıp tutuşan burjuvazi tarafından tehdit ediliyor. Diğer bir ifadeyle kapitalistler, sömürüye razı ettikleri işçileri rahat bırakmamakta, kölelik koşullarını daha da ağırlaştırarak "rıza"nın devamını bizzat kendileri dinamitlemektedirler.

Uzlaşmaz sınıf çatışmaları, sömürü ve kölelik düzeninin zorunlu kıldığı bu eğilimden besleniyor. Bundan dolayı dönemsel durgunluğa rağmen sınıfın bazı bölükleri her koşulda mücadele arayışlarını sürdürürler. Demek ki, işçi sınıfının burjuvaziye ve onun kokuşmuş düzenine karşı her koşulda öfke biriktirmesi de kaçınılmazdır. Nesnel tablo, sınıf çalışmasında

somut kazanımlara ulaşmayı zorlaştıran bir durumda olsa da, aynı zamanda ağırlaşan sömürü ve baskıya karşı mücadele dinamiklerini de biriktirmektedir. Burada zorluklarla olanaklar bir ve aynı durumun iki farklı görünümü olarak karşımıza çıkıyorlar. Sistemin dayattığı sömürü ve kölelik koşulları bir yandan sınıfı mücadeleden uzak tutarken, öte yandan patlamaları hazırlayan öfkenin birikmesini de sağlar. İşte bu olgu, bir yanı zorluk alanı olan mevcut durumun, diğer yanının sınırsız olanaklar sunması anlamına da geliyor.

Hoşnutsuzluğu eyleme dönüştürmek

Sınıf hareketindeki durgunluk çalışma ve yaşam koşullarından memnuniyet duyulduğu anlamına gelmiyor. Sınıf kitleleri hoşnutsuz, ancak çeşitli sebeplerden dolayı bu tepkisini aktif bir şekilde yansıtamıyor. Burada tepki eyleme dönüştemediği için, verili durum zamanla kanıksanabiliyor. Tepkiyi eylem düzeyine sıçratma noktasındaki zorlanmanın temel nedenlerinden biri ise, sınıf saflarında yaygın olan özgüven/güven sorunudur. Bu durum, verili koşullarda her çalışmanın neden öncelikle güvensizliği aşması gerektiğini de anlatıyor.

İşçinin yaşadığı özgüven sorunu, yanındaki sınıf kardeşine güvensizlik şeklinde dışa vurur. Burada koşullardan memnun olmak veya mücadelenin gereksiz olduğuna inanmaktan çok, mücadelenin hakkını verebilme noktasındaki tereddütler baskın eğilimdir. Diğer bir ifadeyle, sistemin doğası gereği dayattığı kölece çalışma koşullarına tepki var, fakat bu tepki aktif eylem şeklinde kendini göstermiyor ya da göstermekte zorlanıyor.

Zorlanma sıkışmışlık haline, daha da ötesi kısır döngüye dönüştüğü yerde, çaresizlik baş gösterebilir. Bu tür çaresizlikte, pasif de olsa var olanı kabullenememe durumu var. Bir memnuniyetsizlik hali olmakla birlikte bu, henüz değiştirme bilinci, gücü ve iradesinden yoksunlukla belirgindir. Öfke henüz eyleme sıçramasa da, düzenin dayattığı yaşam biçimini kabullenememe hali, bir mücadele arayışının gündemde olduğuna işaret eder. Diğer bir ifadeyle öfke eylem alanına çıkması için yeterli

arıyor. Seçilmiş hedeflere odaklı sınıf çalışması, baştan beri öfkenin eylem alanına inmesi için uygun araç ve yöntemlerle yolu açma perspektifiyle örülmelidir. Faaliyetin başarısı, bir anlamda yolun açılıp açılmamasıyla kendini gösterecektir.

Yolun açılması önemli bir adım olmakla birlikte, görev bu noktada bitmiyor. Mücadele arayışının pratik bir tutuma/eyleme dönüşmesi için muhatap olunan sınıf bölüğüne mücadele içinde güven verebilmek de gerekiyor. Güveni sağlamanın etkili yoluna gelince, bu, süreci titizlikle örgütlemek, hedefe odaklanmak, patronele gelebilecek saldırılara hazırlıklı olmak, işçileri buna hazırlamak ve atılan ilk adımlarla birlikte belli başarılarla imza atmaya da gerektiriyor.

Çalışmaya çok yönlü bir hazırlıkla başlamak

Her alanda olduğu gibi sınıf çalışmasında da talepler somut, hedefler net olmalı, dolayısıyla mücadelede harcanan emeğin amacı konusunda bir muğlaklığa yer bırakmamak esas olmalıdır.

Sınıf çalışmasında doğal olarak öncelikli hedef örgütlenme komitesi, mümkünse komiteleri oluşturmaktır. Koşullar elverdiği ölçüde bu komitelere katılımıda güvenilirlik ve kararlılık konusunda hassasiyet göstermek, kararlık noktasında tereddütlü kişileri bunun dışında tutmak, süreci başarıyla geliştirmeyi kolaylaştırır.

Dayanak olan güçleri iyi tanımak, ileri ve geri yönlerini bilmek, olaylardan nasıl etkilenebileceklerini öngörmek/sezmek, buna hazırlıklı olmak, ihmal edilmemesi gereken önemli hususlardandır. Özellikle öncüler şahsında tereddütleri önlemek, herşeye rağmen böyle bir eğilime kapılanlar olduğunda buna karşı önlem almak, mücadelenin başarısı açısından kritik önemdedir. Olası tereddütlere karşı tetikte olmak, mücadele bir kez başladıktan sonra kararlılığı elden bırakmamak da özel bir önem taşır. Yalpalayanlar olursa eğer, sonuçlarına katlanmayı göze alarak, böylelerini komitelerin dışında tutmak isabetli bir tercih olacaktır.

Unutulmamalıdır ki, kritik anlarda tereddütler, korkular ve zaafılar mücadelenin

yenilgisine yol açabilir. Bu hatalar özellikle de işçilerin kazanabilme inancını/umudunu zayıflatan cinstense...

Başta öncüler olmak üzere mücadeleye katılan işçilerin çeşitli araç ve etkinliklerle bilinçlendirilmesi, belli hedeflere bağlı işler/görevler saptanması, hem boşluk oluşmasını hem umutsuzluğun boy verme riskini azaltır. O halde çalışma, öncü işçilerle birlikte yapılan somut planlamalarla ilerlemeli, duruma göre mücadeleye katılan tüm işçileri de kapsayabilmelidir. Planlama, uygulama ve denetim süreci yine öncü işçilerle birlikte işletilmeli, sürece katılan her işçinin kendini mücadelenin öznesi olarak hissetmesi sağlanmalı, bu bilinçle hareket etmesi teşvik edilmelidir.

Süreç fiilen başladığında, bir anlamda ok yaydan çıkmış oluyor. O halde karar anı geldiğinde tereddüt etmeden harekete geçmek, propaganda ve ajitasyonda dillendirilen şarlara uygun davranmak, partiyi temsil eden sınıf devrimcilerinin söz ve eylem birliği konusundaki tutarlılık ve ciddiyetlerini pratiğin içinde ortaya koymaları büyük bir önem taşır. Başta öncüler olmak üzere hedef işletmedeki tüm işçiler de, mücadele sertleştiğinde, mensup oldukları sınıfa yakışır bir duruş sergileyerek, mücadelede kararlılık göstermeye çağırılmalıdır.

Kazanabilme inancı ve kararlılığının diri tutulması ve buna bağlı olarak dağılmalara yol açabilecek umutsuzluk ruh halinin yayılmasına meydan verilmemesi, bir diğer önemli noktadır.

Unutulmamalıdır ki, kazanabilme inancı işe dört elle sarılmayı sağlarken, bu umudun yitirilmesi işlerin savsaklanmasına, planların boşa düşürülmesine, giderek güven atmosferinin yitirilmesine yol açabilir ki, bu, çalışmanın başarısızlığı anlamına da gelir. O halde sınıf devrimcileri ile öncü işçilerin mücadeledeki kararlılıklarıyla da örnek olmaları, bu konuda da sınıf kitlelerine yol göstermeleri, diğer bir ifadeyle umudu diri tutmaları şarttır. Kapitalistlere karşı mücadelede kazanmanın temel koşullarından biri de budur.

Kalıcı mevziler için yüklenmek

İşaret ettiğimiz mücadele süreci, bir anlamda bir

eyleme dönüşmesi noktasında sınıf adına başarılı mücadele örneklerinin yaratılması, mevcut koşullarda özel bir önem taşıyor. O halde sınıfın kazanımıyla sonuçlanmış çatışma örneklerine büyük bir ihtiyaç vardır.

Deneyimler, bir sanayi sitesi veya OSB'de başarıyla sonuçlanmış çatışmaların örnek oluşturduğunu, bu örneklerin işçilerde başarabilme inancını pekiştirdiğini ve yaşanan deneyimden öğrenerek mücadeleye atılma eğilimini güçlendirdiğini gösteriyor. Bu olgu, başarıya ulaşmış mücadele örneklerinin, diğer bir ifadeyle sınıf temelinde kazanılmış mevzilerin taşıdığı büyük öneme işaret ediyor. Zira başarılı örneklerin yayılması, sınıfın kazanma umudunu güçlendirecek, özgüveni arttıracak, biriken öfkeye mücadele kanalı açacak, daha da önemlisi sınıf hareketinin içine sıkıştığı cendereyi parçalamasını sağlayacak süreci de hızlandıracaktır.

Vurgulamak gerekiyor ki, sadece mevzi kazanmak değil, aynı zamanda koruyabilmek de gerekiyor. Deneyimler, kararlı öncüden yoksunluğun kazanılan mevzileri korumayı zorlaştırdığını, ciddi bir saldırı gündeme geldiğinde ise kaybedildiğini gösteriyor. Çatışmaya giren sınıf bölüklerinin, en azından öncülerinin bir kısmını politikleştirip mücadelede kalıcılaştırmak, hem mevzi kazanmak hem kazanılan mevzileri korumak açısından da belirleyici önemdedir.

Sınıf lehine sonuçlanmış çatışma örneklerine dayanarak yeni mevziler yaratma perspektifiyle süreci örgütlemek bir diğer önemli noktadır. Suskunluk/durgunluk güvensizliği beslerken, mücadele bu illetin panzehiridir. Dolayısıyla güvensizliği mücadele ile bizzat hayatın içinde kırmak, hem sınıf hareketinin önünü açmak hem partinin sınıf içindeki mevzilerini çoğaltmak için etkili bir yoldur.

Önümüzde hedef fabrikalar üzerinde faaliyeti yoğunlaştırmak, koşulları zorlayarak içeriden konumlanmak, seçilen hedefleri farklı yönlerden kuşatmak, güç, imkân ve araçları mevzi kazanmaya odaklı çalışmanın ihtiyaçlarına göre seferber etmek, var olanla yetinmeyip, yeni olanaklar yaratarak mevziler kazanmak ve korumak görevi durmaktadır.

Parti Okulu Habip Gül Devresi / 2011

Çalışma tarzı sorunları

Cihan: Merkez Komitesi'nin geçen yıl yapılan toplantılarının birinde çalışma tarzı sorunu ele alındı ve konu çeşitli yönleriyle tartışıldı. Yapılan değerlendirmelerde çalışma tarzı sorununa belirleyici bir önem atfedildi. Partideki tüm öteki sorunların doğru ve kalıcı bir biçimde çözülebilmesinde kavranacak halka olduğu vurgulandı. Bu çerçevede çalışma tarzı ile güvenlik sorunlarının çözümü arasındaki kopmaz bağa da işaret edildi.

Komünist partisi siyasal bir örgüttür ve tüm çalışmaların temelinde ve ekseninde her zaman siyasi çalışma vardır. Bu da herşeyden önce politik bir kavrayış ve açıklık gerektirir. Her türlü sorunu politik esaslar üzerinden ortaya koymayı gerektirir. Partinin, yerel örgütün, kadronun önünü politik yönden açmayı gerektirir.

Bu sorun III. Parti Kongresi gündem metninde öncelikle Merkez Komitesi üzerinden ortaya konuldu. Denilen kabaca şuydu: Merkez Komitesi'nin asli görevi, gündelik koşuşturmalar değil fakat tüm partiye politik önderliktir. Merkez Komitesi'nin asli görevi, partinin bir bütün olarak karşı karşıya bulunduğu sorunlar konusunda gerekli açıklıkları yaratmak, bu açıklıkları çeşitli türden yayın araçları üzerinden partiye sunmak, bu konuda partiyi eğitmek ve bu çerçevede tüm partiden, özellikle de yerel yönetici organlardan inisiyatifli bir çalışma talep etmektir. Bunun böyle yapılabilirdiği bir durumda, yerel örgütlerin kendi sorunlarını çözebilme kapasitesi gelişir, yaratıcı ve verimli bir yerel çalışma olanaklı hale gelir.

Bu türden bir çalışma tarzı Türkiye solunun alışılmış alışkanlıklarından köklü bir kopuşu da gerektiriyor. Geçen gün burada bir yoldaş Rusya'dan örnek verdi; merkez ile yerel örgütler arası bağlar uzun aralıklarla koptuğu halde yerel örgütlerin çalışmalarında esas

ilişkin bir aksama olmuyor, dedi. Bu benim de yıllardır yeri geldikçe vermeyi önemseydiğim dikkate değer bir örnektir. Lenin'in ilk yazılarında döne döne bir merkezileşme ihtiyacı ve merkezîyetçilik ilkesi vurgusu var. Bunun gerisinde, Rusya'daki yaygın yerel çalışmanın ortak bir ideolojik eksenden ve merkezî örgütsel yapıdan yoksunluğu var. Rusya'da güçlü bir yerel örgüt geleneği var. Merkezî parti yokken, çok çeşitli bölgelerde yerel marksist gruplar oluşmuş, kendi yerel olanaklarıyla çalışmışlar. Rusya'da partileşme süreci, bu yerel örgütleri ortak bir ideolojik eksen ve merkezileşmiş bir parti örgütü içinde birleştirme sürecidir aslında. *Iskra*'nın büyük tarihi hizmeti bu olmuştur.

Merkezî bir çizgiden, önderlikten, yönetimden yoksunluk, ortak ideolojik eksenden ve birleşik iradedden yoksunluk anlamına gelir. Giderek saflarda dağımıklık anlamına gelir, düşünüş tarzında yerel dar kafalılık, örgütsel çalışmada amatörlük anlamına gelir. Bütün bu açılardan bir zaafiyet durumudur bir dönem için Rusya'da yaşanan. Ama öte yandan da bu, merkezî bir müdahale olmadığı halde, görevler, araçlar, imkanlar merkezî olarak saptanıp sağlanamadığı halde, yerel planda devrimcilerin kendi işlerini kendi olanaklarıyla, kendi çabalarıyla götürebilmesi anlamına gelir. Bu yönüyle de Rusya'daki hareket için büyük bir avantaj ve üstünlük anlamına gelir. Nitekim sonraki evrelerde hareket bunun yararını fazlası ile görmüştür. Tabii ki, ona merkezî bir çizgi, ortak bir irade ve ortak bir yönetim kazandırılabilmesi kaydıyla olabilmıştır bu. Yani hareket merkezî önderlikten, birleşik bir çizgiden, dolayısıyla ortak bir iradede yoksunken, o yerellik büyük bir zaafiyet ifadesiydi. Ama bu kazandırıldıktan sonra, o kendi kendine yeterlilik bilinci, duygusu ve davranışıyla çalışabilmek, Rusya'daki yerel örgütlerin bir büyük üstünlüğü haline geldi.

Bundan dolayıdır ki merkezle bağlantılar sık sık ve kimi zaman uzun süreli olarak koptuğu halde, bu arada merkezi yayınlar da ulaşmadığı halde, yerel örgütler kendi işlerini bir biçimde sürdürmeye devam edebilmişlerdir.

Bizde inisiyatifli yerel çalışma geleneği son derece zayıftır. Türkiye sol hareketinde daha çok yukarıdan aşağıya kurulan ve işleyen bir örgüt geleneği var. Normal olarak devrimci örgüt yukarıdan aşağıya kurulur. Önden yerel yapılar oluşmuş olsa bile, yerel potansiyeller ortaya çıkmış olsa bile, devrimci bir parti yukarıdan aşağıya kendini inşa eder. Önce bir çizgi, bir önderlik, giderek bir yapılanma. EKİM'in gelişme çizgisi böyledir örneğin. Yani bir avuç insan ortaya bir çizgi ve bir irade koyuyor, bunu bir örgüt olarak şekillendirmek istiyor, bu doğrultuda bir çaba sarf ediyor, insan kazanıyor, giderek de kendini örgütsel bir yapı olarak yukarıdan aşağıya doğru şekillendiriyor.

Bunun normal olarak böyle olması lazım ama Türkiye'de solunda, Türkiye solunun burada giremeyeceğim özelliklerinden dolayı, yukarıdan aşağıya şekillenme, çoğu durumda örgütlerin ve çalışmanın üzerine bürokratik bir ağırlık olarak çökebilmiştir. Merkez Komitesi'ne tek yanlı olarak çok özel bir güç

Partiye Rapor'dan... / Kasım 2011

Parti Okulu Habip Gül Devresi

Merkez Komitesi, yukarıda açık biçimde tanımlanan sorunun (partide ideolojik donanım sorunu-Ekim) çözümüne önemli bir itilim sağlayacağı inancıyla bu yıl ilk kez olarak merkezi **Parti Okulu** uygulamasını gündeme getirdi. Habip Gül yoldaşın anısına ve adına ithaf edilen bu ilk Parti Okulu etkinliği toplamında başarılı bir organizasyon olarak gerçekleştirildi. Aşağı yukarı olağan bir parti kongresi toplama düzeyindeki bu organizasyon, partinin örgütsel gücü, kapasitesi ve deneyimi yönünden önemli bir yeni gösterge oldu.

Toplamında iki haftaya yayılan bu etkinlikte iki bölümlü bir çalışma yürütüldü.

İlk bölümde, **Komünist Partisi ve Dünya Görüşü, Dünden Bugüne Sol Hareket ve TKİP, Sosyalizm Deneyimi** (Tarihsel sorunlar) ve **III. Selim'den Günümüze Türkiye Tarihi** (Son 200 yıllık Türkiye tarihinin başlıca dönemeçleri...) başlıkları altında dört temel sunum yapıldı. Bu sunumları aynı konular üzerine tartışmalar tamamladı.

İkinci bölümde ise, parti çalışmasının hemen tüm sorunları üzerine ayrıntılı tartışmalar yapıldı. Çalışmanın bu bölümü içeriği yönünden merkezi bir parti konferansı gibiydi. Sorunlar ve deneyimler ortaya konuldu, partinin temel yaklaşımları üzerinden sonuçlara ulaşılmaya çalışıldı. Ekteki tutanaklar bu tartışmaların bir bölümü hakkında bir fikir verecektir.

Biz bu ikinci bölümün, parti örgütü ve çalışmasının çeşitli sorunları üzerine partinin bir grup ileri kadrosu ile yapılan bu tartışmaların, Parti Okulu etkinliğinin ilk bölümü kadar işlevli ve yararlı olduğu görüşündeyiz. Eğitim etkinliğine katılan yoldaşların değerlendirmesi de aynı doğrultuda olmuştur. Organizasyon pratiği de dahil toplamında bu etkinliğin katılımcı yoldaşların ideolojik eğitime ve örgütsel-pratik deneyimine önemli katkıları olmuştur.

İlk uygulamanın kendisi, tam da baştan umduğumuz ve hedeflediğimiz gibi, bu türden çalışmaların yıllardır çözülemeyen ideolojik donanım sorununun çözümüne önemli katkılar sağlayacağını göstermiştir. (...) Fakat bunun yine de belli sınırları olacağını bilmek durumundayız. Sorunun çözümü partide ideolojik eğitimi olağan ve sürekli bir çaba haline getirmekten geçmektedir. Parti Okulu uygulamaları bu konudaki bilinci güçlendirir ve bu yönlü çabaya bir itilim sağlarsa, kendi yönünden esas işlevini de yerine getirmiş olur.

Koşullar ve olanaklar ölçüsünde benzer eğitim etkinliklerinin yerel düzeyde de örgütlenmesi gerektiğini bu vesileyle hatırlatmış olalım. MK'nın buna yönelik yönlendirmeleri ve müdahaleleri ayrıca olacaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kazandırmıştır. Bu güç bir önderlik gücü değil, böyle olsa amaca uygun olur ve fazlası ile yarar sağlar. Oysa olan bu değil, olan yerel inisiyatifi boğan bir bürokratik ağırlıktır. Her şeyin merkezi müdahalelerle ancak yürütülebildiği bir durumdur. Bu Türkiye sol hareketinin tümünde değilse bile bir kesiminde büyük bir kısırlık da yaratmıştır.

Çalışma tarzımızı düzeltirken iki şeyi gözönünde bulunduramamız gerekiyor, ki bunların ikisi de birbirine sıkı sıkıya bağlı. Bir, özellikle Merkez Komitesi düzeyinde önderlik görevi, örgütü pratik olarak çekip çevirmek değil, fakat her alanda partinin önünü açmaktır, parti için her konuda ideolojik-politik açıklıklar yaratmaktır. Partinin bilincini her konuda aydınlatmak, taktiğini doğru saptamak, dönemsel görevlerini doğru saptamak, ve en önemlisi de, bunu partiye organlar üzerinden kişisel anlatımlarla değil, fakat her türden merkezi yayın araçları üzerinden sunabilmektir. Yani Merkezi Yayın Organı, Politik Yayın Organı, günlük site, genelgeler, iç raporlar vb., vb. araçlar kullanarak bunu partiye sunmaktır.

(...)

Demek istiyorum ki, Merkez Komitesi partinin tümüne politik önderliği esas kaygı haline getirebilmelidir. Ve karşılığında da, başta yerel örgütler olmak üzere partinin tümünden geniş bir inisiyatifle çalışma bekleyebilmelidir. Bu geniş bir inisiyatifle çalışabilmenin içinde, kendi her türlü eksikliğini ve ihtiyacını karşılayabilmek de var. Yani paraysa para, araçsa araç, evse ev, kurumsa kurum, bütün bu konularda yaratıcı davranabilmelidir yerel örgütlerimiz. Bu sorunları kendi özgücüyü çözebilmelidir.

Sorunun özü ve esası, temel kapsamı bu. Bu, partide ideolojik düzeyin yükselmesi ve politik kavrayışın güçlenmesi demektir aynı zamanda. Bu, partide, sadece politik değerlendirmelerin değil, deneyimlerin, tutumların, kaygıların ortaklaştırılması demektir.

(...)

Doğru çalışma tarzı, esaslı bir meseleyi şu veya bu organda döne döne anlatmaktansa, onu tüm partinin önünde ortaya koymak, partinin tümüne anlatmak ve bunu da partinin bilinciyle

araçları üzerinden yapmaktır. Yani ben, gidip şu veya bu meseleyi denetlemekte olduğum il komitesine çok iyi anlatabilirim, ama eğer bu mesele partinin tümünü ilgilendiriyorsa, neden o halde ben yazılı araçlar üzerinden bunu partinin tümüne sunmayayım? Doğru olan bu, işlevsel olan bu, çözücü olan bu, ve kalıcı olan da bu. Bu, söylediklerinizi, anlatmak istediklerinizi aynı anda partinin tümüne iletmek anlamına geliyor. Bunu partiye anlatmak için sayısız organa gitmeniz gerekmiyor. Buna ilişkin esaslı bir metin, bunun içerdiği açıklık, tüm partinin sözkonusu konudaki donanımı anlamına gelir. Üstelik partinin tümü bundan döne döne yararlanabilme olanağı bulur, bugün ve seneler sonra.

Genel planda sorun bu. Bu sorun aslında III. Parti Kongresi gündemine ilişkin metinde çok iyi gerekçelendirilmiştir. Merkez Komitesi yönünden olduğu kadar yerel örgütler üzerinden de mesele konulmuş, çözücü halkanın ne olduğu da vurgulanmıştır. Tabii ki denilmiştir ki, Merkez Komitesi yerel örgütleri doğru oluşturmak, iyi eğitmek ve her yeni gelişme konusunda açıklıklar yaratmak kaydıyla, bu temel üzerinde etkin bir yerel inisiyatifle çalışmak, yerel örgütlerin görevidir. Sorun da budur zaten.

Merkez Komitesi'nin geçen yılki toplantısında bu mesele üzerinde özellikle vurgulu bir şekilde duruldu dedim ama işte şimdi hatırlatmış oluyorum, III. Kongre'nin gündeminde var meselenin tüm kapsamı. Merkez Komitesi ve yerel örgütler nasıl çalışmalıdır? İkisinin birbirini organik olarak bütünlemesi nedir? Eğer yerel örgütler böyle çalışmazlarsa ya da böyle çalışabilmeleri için Merkez Komitesi'nin dolaysız pratik katkısı bir zorunluluk olursa, bu durumda Merkez Komitesi'nin asli misyonu zaafa uğrar. Onun merkezi önderlik işlevi zayıflar ve zaafa uğrar. Bu hep vurguladığımız gibi önderlik planında işlev kaymalarına yol açar. MK, kendi asli misyonundan uzaklaşır, İK'ların yerini alır. Bu türden bir işlev kaymasına hiçbir biçimde mahal vermemeliyiz. Merkez Komitesi merkezi önderlik kapsamındaki sorunları üstlenmeli ve buna uygun araçlar kullanmalıdır. En temel amaç da etkili Merkezi Yayın Organı'dır.

Artı içe dönük sorunlarda da düzenli partiye raporlar, örgüt genelgeleri, deneyimler içeren çeşitli türden eğitici metinler, yerine göre talimatlar, belli dönemlerde, diyelim 1 Mayıs ön süreçlerindeki gibi, vb...

Merkez Komitesi bunu yaptı mı, bu açıdan kendi misyonunun gereğini yaptı mı, kendi işlevini doğru bir şekilde yerine getirdi mi, gerisini yapmak artık yerel örgütlerin görevidir. İl örgütleri ya da alt bölge örgütleri bu koşulla, çok geniş bir inisiyatifle çalışmalıdırlar. Şu veya bu girişim için, şu veya bu adım için, şu veya bu yenilenme için, şu veya bu sorunun çözülmesi ya da zaafın geride bırakılması için, hiç de bir merkezi müdahale beklenmemelidir. Çünkü bu türden merkezi müdahale beklentisi, doğru çalışma tarzının esasına aykırıdır.

Biz 2010 yılı sonbaharında bunun üzerinde özellikle güvenlik sorunları çerçevesinde durduk. O toplantı sonrasında partiye sunulan iç raporda da vurgulandığı gibi, eğer biz çalışma sorununu doğru çözemezsek, güvenlik sorunun hiç çözemeyiz. Sorun politik önderlik; sorunlara politik açıklıklar yaratmak, safları politik açıdan donatmak, dolayısıyla onları sağlam bir kavrayışa ve geniş bir inisiyatife kavuşturmak olarak konulmazsa, böylece buradan çözülmezse, o zaman pratik koşuşturmalarla gündelik müdahaleler bir ihtiyaç ve bir zorunluluk olur. Ondan sonra da bol miktarda sokak trafiği, dolayısıyla da ilişkilerin döne döne polis denetimi alanına girmesi gelir. Bir yöneticinin denetlemekte olduğu alt parti komitesi ile olağan toplantı periyodu kapsamında verimli bir toplantı yapması yeterlidir. Bunun dışında hiçbir ara müdahaleye gerek yoktur. Sorunlarda açıklık yaratılmışsa, görevler somut olarak belirlenmişse, gerisi o yerel örgütün kendi inisiyatifiyle etkin bir şekilde çalışmasına kalmış demektir. Diyeceksiniz ki, aksaklık varsa ne olacak? Bir, aksaklık varsa yerel örgüt bunu kendi içinde çözecek. Kendi iç denetimini kendisi kuracak. İki, burada örgüt yaşamında bir süreklilik vardır, bir sonraki toplantı vardır. Bunlarla gündelik olarak uğraşmak, onları gündelik olarak çözmeye kalkmak, gündelik buluşmalar, koşuşturmalar içine girmek hiç de gerekli değildir, yönetici konumunda birisi için

Bu yalnızca kısır bir pratik içinde boğulmayı getirir ve sonu gelmez güvenlik sorunları yaratır. Bu durumda temel önemdeki ideolojik-politik önderlik görevleri de yerine getirilemez. Şu an yerel örgütlerin yapması gereken çok şeyi Merkez Komitesi üyeleri yapabiliyor ve bu hiçbir biçimde amaca uygun değil. O zaman da bir dizi merkezi önderlik görevi kendiliğinden ve kaçınılmaz olarak aksıyor.

(...)

Soruna yeniden dönüyorum. Toplantılar yapılıyor, toplantı aralarında bir dizi randevular oluyor, o onunla buluşuyor, bu bununla buluşuyor... Bunlar bir pratik sürüklenme demektir. Bununla bir yere gidilemez, bu bir şey kazandırmaz. Bu müthiş bir zaman ve enerji israfıdır. Bu dar pratiktir, bu bizi bir yere götürmez. Ve en önemlisi de bu kocaman bir güvenlik sorunu yaratır ve nitekim yaratıyor da. Buluşma trafiği ne kadar sık olursa, takip olanağı da o ölçüde çoğalır. Tabii ki sokağa çıkacağız, tabii ki bazı bağlantılar olacak, ama trafik bu kadar çok olursa, isabet de o kadar çok olur. Bunu en aza indirmeli, en zorunlu sınırlara çekmeliyiz.

Benim söyleyeceklerim bunlar. Daha da uzatabilirim ama buna gerek yok. Bunun ötesini siz biliyorsunuz, hayatın içinden siz geliyorsunuz, dolayısıyla sizler tartışacaksınız. Bu mesele son bir yılda partinin önüne özellikle konuldu, bir kez daha özellikle vurgulandı demek belki daha doğru, zira konu tüm kapsamıyla III. Kongre'nin gündemi içinde zaten yer alıyordu. Geniş bir inisiyatife dayalı yerel örgütler demek, politik önderliğe dayalı çalışma tarzı demektir. III. Parti Kongresi gündeminin temel konusu da budur zaten. Yeniden okursanız, madde madde sıralandığını görürsünüz. Şu şu olmak kaydıyla, bu bu olmak kaydıyla, yerel örgütler çok geniş bir inisiyatifle çalışabilirler ve çalışmalıdırlar, deniliyor orada. Biz bunu başarabilmeliyiz. Yerel örgütlerimiz ne kadar geniş ve yaratıcı bir inisiyatif kazanırsa, partimiz de o denli güçlenir, verimli hale gelir ve yıkılmaz olur.

Rusya'daki hareketin en büyük imkanlarından, en önemli üstünlüklerinden, en avantajlı yönlerinden biri de budur işte, bunu imal ediyoruz. Başlangıçta bu çok büyük

bir zaafiyetti. Lenin, *Ne Yapmalı*'da var, bu yerel amatörlikten dolayı hiçbir yerde sosyal-demokrat gruplar üç aydan fazla dayanamıyorlar diyor. Çünkü ideolojik birlik yok, birleştirici program yok, ortak bir siyasal çizgi yok, bütün bunları olanaklı kılacak merkezi bir parti yok. Büyük bir ideolojik ve örgütsel parçalanmışlık var. Bunun için bize kılavuz ipi rolü oynayacak, ideolojik önderliği gerçekleştirecek ve böylece hareketi birleştirecek bir gazete lazım öncelikle, diyor Lenin. Sonuçta Rusya'da bu başarıyor, yerel dağınıklık merkezi parti yapısı ile yer değiştiriyor. Fakat işte bunun ardından, yerel örgütlerin o kendi başına çalışabilme alışkanlığı gerçek bir avantaja dönüşüyor. Demek istiyorum ki, Rus hareketinin en temel eksikliği giderildi, bu başarıldı. İşte 2. Kongre sonrası budur. Ondan sonra, bu yapılmak kaydıyla, Rus hareketinin alışkın olduğu o yerel inisiyatifli çalışma tarzı, hareket için büyük bir avantaja dönüştü, ona büyük bir güç kazandırdı. Merkezi önderlikle arasındaki ilişkinin aylarca kopabildiği durumlarda bile siyasal çalışma kesintisiz olarak sürdü.

Politik önderliğe dayalı çalışma tarzını partiye egemen kılamıyoruz dedim, diyorum. Bunun en tartışmasız ve en dolaysız kanıtlarından biri, yayın organlarımızın durumudur. Gitgide zayıflıyor yayın organlarımız. Yayın organlarımıza katkılar çok az. Bu neyi gösteriyor biliyor musunuz yoldaşlar? Yerel çalışmayı yürüten kadroların çalışmanın ve mücadelenin sorunları üzerine düşünemediklerini, dolayısıyla da düşünsel üretim yönünden kısır kaldıklarını. Demek ki, politik önderliğe ve esaslara dayalı bir çalışma tarzı alanında ciddi bir zaafiyet sözkonusu. Böyle olmasa, sayısız sorun var önümüzde, dolayısıyla sayısız da yazı konusu var. Bunlar bizim uğraştığımız sorunlar olduklarına göre, o sorunları biz hayatın içinde çeşitli yönleriyle gördüğümüze göre, bunları irdeleyerek, döne döne bu konuda parti yayınlarını besleyebiliriz.

Biz büyük bir M direnişi yaşıyoruz, son derece önemli bir deneyim ve kazanımdı ezilmeden önce, bir onurdu partimiz için böyle bir direnişi sürüklemek. Ama bunun çok anlamlı bir değerlendirmesi halen de yoktur kamuoyu önünde. Oysa çok temel önemde bir direnişti. Uzun yıllardır ilk defa sendikalaşma çabası başarıyla sonuçlanmıştı. Bunu her yönüyle değerlendirmek için

Partiye Rapor'dan... / Aralık 2011

Parti Okulu Ümit Altıntaş Devresi

Kasım 2011 tarihli Partiye Rapor'un ardından ikinci bir Parti Okulu etkinliğini başarıyla toplamış bulunuyoruz. İlk Habip Gül yoldaşın adına atfedilen Parti Okulu etkinliklerinin bu ikincisi ise Ümit Altıntaş yoldaşa atfedildi. Bu yeni eğitim devresinin gündemi de aşağı yukarı ilkiyle aynıydı.

Etkinliğin ilk bölümünde, **Komünist Partisi ve Dünya Görüşü, Dünden Bugüne Sol Hareket ve TKİP, Sosyalizm Deneyimi ve III. Selim'den Günümüze Türkiye Tarihi** (Son 200 yıllık Türkiye tarihinin başlıca dönemleri...) başlıkları altında dört temel sunum yapıldı. Bu sunumları aynı konular üzerine tartışmalar tamamladı.

İkinci bölümde ise, yine ilk eğitim devresinde olduğu gibi, parti çalışmasının hemen tüm sorunları üzerine ayrıntılı tartışmalar yapıldı. İlk eğitim devresinin tutanaklarının incelenmesine de dayanan bu tartışmalar, konuların önden zaten genişçe tartışılmış olmasının ağırlığı altında kısmen sınırlı kalsa da beklenen asgari başarıyı gösterdi. İlk etkinlikte sınırlı tartışılabilen bazı konular ise, örneğin yayın organları ve gençlik-liseli gençlik çalışması gibi, bu ikinci etkinlikte daha geniş ve verimli tartışmalara konu edildi.

Bu ikinci etkinliğin ekte sunulan kapanış konuşmasında da dile getirildiği gibi, nispeten dar bir zaman dilimi içinde iki büyük Parti Okulu etkinliğini sorunsuzca örgütlemeyi başarmış olmak, partimizin örgütsel kapasitesine ve deneyimine yeni bir gösterge olmuştur.

deneyimlerini toparlamalı ve propaganda etmeliydik. Ama biz bol bol M direnişi haberi vermekle yetindik. Hiç de anlamlı bir genel değerlendirmesini yapmadık direnişin. Bu konudaki deneyimlerimizi toparlayıp yaymak yoluna gitmedik. Büyük bir imkandı bu oysa. Neden yapmadık? Çünkü yapamıyoruz, zorlanıyoruz bu konuda, buna ilişkin alışkanlıklarımız pek zayıf! Yerel bir deneyimi genelleştirmenin ve merkezi araçlar üzerinden propaganda etmenin büyük politik önemini gereğince değerlendiremiyoruz.

Ben geçen gün burada bu konuda konuşurken bir dizi başka örnek verdim. Bakınız dedim, bize bir zorbalık yöneliyor; biz bu zorbalığı kırk türlü diplomasi, görüşme ya da bir takım başka şeylerle uğraşarak da güya göğüslemeye kalkabiliydik, ama hiçbir sonuç alamazdık. Ne yaptık peki biz? Kamuoyu önüne çok net bir tutumla ortaya çıktık. Politik tutum, ilkelere dayalı politik tutum! Net bir açıklama, kararlı bir tutum, sorunu olduğu gibi bitiriyor. Senin ne diplomasi yapman gerekiyor, ne görüşme trafiği yaşaman, ne de şiddete karşı platformda on ayrı grupta boşa zaman kaybetmen... Bu, budur işte! Ama bu politik bir bakıştan, politik bir ele alıştan, sorunu bu zeminde kavramaktan geliyor.

Bu tüm sorunlarda böyle olmalı, siyasi çalışmanın tüm sorunlarında bu böyle olmak zorunda. Yapmıyoruz ama! (...)

Bu son örneği niye verdim? Bu sorunlar baş ağrıtıcı sorunlar. Siz bu tür sorunların yaşandığı her durumda, meseleyi doğru bir biçimde, işin düzeyini düşürmeden, esaslı yönleri üzerinden kamuoyu önünde gündeme getirseniz, yani politik tutuma dayalı bir davranış tarzı sergilerseniz, bunun baş ağrıtıcı sonuçları da azalır yavaş yavaş. Hiç değilse bu denli pervasız ve rahat davranılamaz. Bizim bunları kamuoyu önüne taşıma konusundaki o sınırlı çabamız bile, birilerinin bilincine öyle bir yerleşmiş ki; biz bunu gider teşhir ederiz demediğimiz halde bize, “gidin ne yazıyorsanız yazın” deniyor. Bu aslında, bu noktada duyulan bir tedirginliğin de bir ifadesi, bu dışa vuruluyor.

Politik çalışma, politik tavır, politik tutum, herşeyin can damarı. Biz bunu işçi direnişi üzerinden yapmıyoruz. Biz bunu genel ile ilişkiler

üzerinden yapmıyoruz. Biz bunu sendika ağaları ile ilişkiler üzerinden yapmıyoruz. Birleşik Metal-İş bir dizi yerde hiçbir biçimde kabul edilemez davranışlar gösteriyor. Ama biz bunları etkili bir biçimde kamuoyu önünde teşhir etmiyoruz. İşçi sınıfının davası için hayatımızı ortaya koyduğumuz halde, sergilenen rezilliği tok ve net bir tutumla kamuoyu önüne taşımıyor, böyle yapamazsınız diyemiyoruz. Neden? Burada bir politik zayıflık var. Sorunları politik yönden ele alma alışkanlığının, bakış açısının olamaması var. Kalem tutamamak, meseleyi doğru koyamamak, o alandaki yetersizlikler var, ama sorunun bu açıdan önemini kavrayamamak da var bence. Örneğin M fabrikasının tasfiyesine göz yumuluyor, biz iki açıklamada iki-üç cümleyle geçiştiriyoruz. Bunu hiç yapmıyoruz demiyorum ama bu döne döne yapılır, bunun üstüne gidilir. M mevzisi, son yıllardaki en anlamlı direniş, neden bu kadar kolay kaybedildi ya da bunun kaybedilmemesi için sendika yönetimi ne yaptı, Genel Merkez bu konuda metal işçisine açıklama yapmak zorundadır denilir. Döne döne sorun çok değişik yönleriyle kamuoyu önüne getirilir. Bu bizi politik hareket yapar.

(...)

Politik önderliğe dayalı çalışma tarzı diyoruz. Kültür kurumları deneyimimizi alalım. (...) 11 sene olmuş bizim kültür evleri deneyimimiz. Ama yazık ki yayınlarımızda bu deneyime ilişkin anlamlı bir değerlendirme yoktur. Bu deneyimi toparlayan, çalışma tarzını irdeleyen, olumlu ve olumsuz yönleriyle bunu yapan, dolayısıyla bu konuda partiyi eğiten, bu alandaki deneyimi genelleyen bir değerlendirmemiz var mı? Peki, kendi özdeneyimlerinden öğrenemeyen, bunu toparlamayan, bunu genellemeyen, bunu tüm örgüte sunamayan bir parti, nasıl gelişip güçlenecektir? Şu veya bu alanda ortaya çıkmış olumlu ve olumsuz deneyimler üzerinden kendisini nasıl güçlendirecektir? Bu yapılmıyor. Bunu kim yapacak? Bunu hayatın içindeki, o deneyimin dolaysız biçimde taşıyıcısı durumundaki partili kadrolar yapacak. Bu partinin bir dizi kadrosu var, yıllarını bu partide geçiren. Buradaki birçok yoldaş kaç yıllık partili. Bunlar yapacak.

Tersanedeki yoldaşlarımız çeşitli yetersizliklerine rağmen politik esaslara dayalı tutumu bir ölçüde gösterdiler, olumlu bir örnek olarak söylüyorum. Mesela oradaki mezhepçi sendikanın gericiliği üzerine bu çerçevede gittiler. Kendilerinin de önemli roller üstlendiği direnişler oldu o alanda, bunların basitçe sözkonusu sendikanın hanesine yazılmasının önüne geçmek için değerlendirmeler yaptılar, gerekli inisiyatifi göstererek kendi emeklerine sahip çıktılar kamuoyu önünde. Bir direnişin yönünün değişmesindeki kendi etkin rollerini özellikle öne çıkardılar. Nitekim tartışmalı durumlarda, başka bazı çevrelerin bir parça desteğini bile aldılar bu sayede. Bu budur işte. Bunları yapamamak, bu politik tutumu her alanda ve her durumda gösterememek, politik zayıflığımızdan geliyor.

Bu zayıflık çok yönlüdür. Öncelikle bir birikim zayıflığı var, ikincisi kabiliyet zayıflığı var, üçüncüsü, bu sorunun, bu davranışın önemini kavrayamamak zayıflığı var. Ben gidip eleştiri ve özeleştiri konusunu bir organda bir takım yoldaşlara on kere anlatacağıma, oturur bir haftamı ayırıyorum, bunu bir kere yaparım, bütün partinin önüne koyarım. Nedir eleştiri ve özeleştiri bu partide? Ne işe yarar? Nasıl yapılır? Nasıl yapılsa amaca uygun olur, partiyi devrimcileştirir? Bu bir kere yapılır. Biz şimdiye kadar elli kere, yüz kere çeşitli yerlerde, eleştiri ve özeleştirmenin önemi, yöntemi, amacı, anlatmışızdır. Ama halen anlamlı bir eleştiri-özeleştiri yazısı var mı yayınlarımızda bilemiyorum. Bunu en iyi de yerel kadrolar yapar, bunu da tekrarlıyorum, yapmalılar. Tabi Merkez Komitesi de yapmalı, bunu bir yana koyuyorum. Ama Merkez Komitesi o kadar çok şeyin içinde boğuluyor ki, yerel örgütler kendi sorumlulukları oranında davranabilseler Merkez Komitesi yapar bu işleri. Temel önemdeki bir eleştiri-özeleştiri yazısını, Merkez Komitesi yapmalı, evet katılıyorum buna. Ama yapamamasının açıklaması deminden beri sıraladığım sorunların içinde var. Parti bütünsel bir organizmadır. Mekanizma bütününde doğru ve uyumlu işleyebilmelidir. Her çark doğru işleyebilmelidir ki, mekanizma doğru işleyebilsin. Eğer yük, sorumluluk tek yanlı olarak belli alanlara yüklenirse, örgütün diğer

öteki bölümleri kendi sorumluluklarında zayıf davrandıkları için yük tek taraflı olarak bir yerlere binerse, genel denge bozulur ve çok yakındığımız işlev kayması ortaya çıkar.

Biz hiçbir zaman kadrolarımızı bu açıdan sınırlamadık, dizginlemedik. Düşünsel çabayı, yaratıcılığı, katkıyı hep teşvik ettik. Size iki gün önce bazı metinler verildi. Orada örneğin *Ekim Bir Kürsüdür* başlıklı bir metin ve bu başlık altında yapılan çok anlamlı vurgular var. Oradaki bazı ifadeler tüm partinin dilindedir, biliyorsunuz. “Düşünen ve savaştan kadrolar” diyen, bu partinin politikası budur diyen birçok yoldaşımız var. Demek ki bu biliniyor. Bu da bir vurgu, bu da bir davranış biçimi. Ama yazık ki bugünkü sonuç çok anlamlı değil. ‘90’lı yıllarda bu açıdan durum daha iyiydi, bunu açıklıkla söylemek zorundayım. Yerel plandan daha çok ve daha yaratıcı katkılar geliyordu. Şimdi daha bir kısırlık, daha bir zayıflık var. Ama biz bu düşünsel yaratıcılığı, inisiyatifi kısıtlayan hiçbir şey yapmadık ki! Tam tersine, bunu her zaman teşvik ediyoruz. 20 küsur yıldır partinin saflarında olan, anlamlı görevleri olan, çok da çaba sarf eden yoldaşlarımız var, ama bunların partiye hiçbir düşünsel katkıları yok, partinin genelinin yararlanabileceği. Bu insanların bir düşünce gücü var oysa. Nitekim kişisel sorunlar çıkınca bunu kalemlerini kullanarak da sergiliyorlar. Ama bunu partinin geneli için yapmaya gelince, edilgenlik, pasiflik yılları bulabiliyor.

Bu doğrultuda bir çaba sarf edilmediği için kısırlık doğuyor. Burada birçok yoldaşın yakınması şudur, yazamıyorum! İyi ama, yazmadıkça yazamazsın zaten! Yazmak öyle kolay bir iş değil, yazmak hep çalışmayı, yoğunlaşmayı, zaman ayırmayı gerektirir. Artı, yazmadıkça yazamaz duruma düşersin. Yazdıkça açılırsın, alışkanlık böyle kazanılır. Şairin ünlü sözüdür; “mektup yaz, alışkanlık tazelenir!” Yazma alışkanlığını korumak anlamında söylüyor bunu.

Sahi buradaki güçlük nedir? Eğitimsizlik, birikim yetersizliği, şu bu denecektir. Ama bizim bir eğitim malzememiz var, önemli sayılabilecek bir birikimimiz var. Bu parti yıllardır eğitim ihtiyacına da döne döne vurgular yapıyor, her zaman yazımız var bizim eğitim

TKİP III. Kongresi Gündemi'nden...

Partide önderlik ve çalışma tarzı sorunları...

(TKİP III. Kongresi Gündemi'nin "Sağlam Temellere Dayalı İhtilalci Bir Parti Örgütü" başlıklı ara bölümünden alınmıştır...)

Sağlam biçimde konumlanmış dinamik bir merkezi önderlik karargahı:

Güvenli biçimde konumlanmış, politik açıdan olduğu kadar teknik açıdan da dinamik ve esnek çalışma koşullarına sahip, kendi içinde ideolojik ve ruhsal bakımdan güçlü bir biçimde kenetlenmiş bir merkezi karargah, halihazırda partinin örgütsel açıdan bir başka temel önemde ihtiyacıdır.

(Yayınlanamaz bölümler...)

Yeni seçilecek MK kendini partinin merkezi önderlik ihtiyaçlarına uygun bir biçimde konumlandırmalı, buna uygun düşen yeni, her bakımdan profesyonel bir çalışma tarzı içinde olmalıdır:

- Partinin geneline önderlik, bu önderliğin ideolojik-politik bir çerçevede yine partinin geneline hitap edecek, partinin genelini kucaklayacak bir biçimde gerçekleşmesi;

- Bu çerçevede merkezi parti yayınlarının tam ve fiili yönetimi;

- Canlı bir örgütsel iç yaşam ve dinamik biçimde yönlendirilen bir parti örgütü için olmazsa olmaz koşul olan düzenli iç yazıların/genelgelerin/yazılı talimatların süreklileştirilmesi;

- Parti adına kamuoyuna merkezi açıklamaların ve özellikle de kitlelere hitap eden politik bildirilerin yeterli yoğunlukta süreklileştirilmesi;

- Geline yerde rayına oturmuş bulunan örgütsel rapor mekanizmasından amaca en uygun ve en işlevsel biçimde yararlanılabilmesi;

- Bu sayede partinin karşı karşıya bulunduğu somut sorunlar ile çalışma içinde edindiği deneyimlerin sürekli biçimde genelleştirilmesi ve gerisin geri örgüte sunulabilmesi;

- Yine bu sayede partideki her önemli aksaklığa yöntemli biçimde ve vakit yitirmeksizin, zamanında ve doğru biçimde müdahale edilebilmesi vb...

Tüm bunlar için sağlam biçimde konumlanmış bir merkezi karargah şarttır ve halen parti için temel önemde bir ihtiyaçtır. III. Parti Kongresi bu açıdan bir dönemeç olabilmelidir.

Geniş bir inisiyatif ile çalışan kendi kendine yeterli dinamik yerel örgütler:

Yerel örgütlerin inisiyatifini, buna dayalı yaratıcı ve dinamik çalışmasını sistemli bir biçimde teşvik etmek, partinin bir başka görevidir.

Yerel örgütler bu inisiyatifi ancak bakışları net, kafaları açık ve refleksleri güçlü ise, amaca uygun ve başarılı bir biçimde gösterebilirler. Bu, onların bu doğrultuda sistemli biçimde eğitilmesi ve yönlendirilmesi anlamına gelir. İhtiyacımız olan şey yerel örgütlerin üstten gündelik olarak yönetilmesi değil, fakat inisiyatifli ve yaratıcı bir çalışma için önemli ölçüde kendine yetebilecek biçimde eğitilmesi ve elbette merkezi yayınlar üzerinden sistemli biçimde yönlendirilebilmesidir.

Parti yayınlarının, öncelikle de düzgün bir periyoda oturmuş ve işlevine uygun bir içeriğe kavuşturulmuş bir Merkez Yayın Organı'nın, bu açıdan apayrı bir önemi vardır. Aynı şekilde, olayların hızına yetişmek ve anında isabetli tepkiler ortaya koyabilmek yönünden de yönlendirici, yol gösterici araçlar olarak, günlük ve haftalık yayının özel bir önemi vardır. Parti yerel örgütlerde inisiyatifli sistemli bir biçimde geliştirme görevini bu araçlara/sorunlara ilişkin

önlemlerle birlikte ele almak zorundadır.

Kendi kendine yetebilen inisiyatifli yerel örgütler sorununun bir başka yönü, bu yeterliliğin mali açıdan olduğu kadar teknik alt yapı ve sahte evrak yönünden de sağlanabilmesidir.

Canlı devrimci bir iç örgütsel yaşam:

Parti örgütünde canlı devrimci bir iç yaşamın kurulması ve süreklileştirilmesi bir öteki temel önemde sorunuzdur. Parti örgütü halihazırda bu açıdan belirgin bir zayıflık içindedir. Bunun esas sorumluluğu ise merkezi önderliğe aittir. Partide canlı bir iç yaşamın örgütlenmesi, egemen kılınması ve süreklileştirilmesi, bir dizi açıdan merkezi önderlik sorumluluklarının yerine getirilmesi ile olanaklıdır.

Bu konuda öncelikli ve birçok bakımdan tayin edici ihtiyaç, parti tüzüğüne dayalı bir örgütsel yaşamın her bakımdan egemen kılınmasıdır. Sorun işleyiş ve kurallara ilişkin biçimsel hükümler değil, fakat parti yaşamına yön veren temel ilke ve kuralların canlı özü ve içeriğidir. Bunların partinin gündelik yaşamında özümsemesi, sindirilmiş bir bilincin ürünü olarak, böylece doğal tutum ve pratik davranışlar halinde gerçekleştirilmesidir.

Dinamik ve canlı bir işleyiş ve iletişim ile sürekli bir denetim, burada temel gerekliliklerdir. Düzenli ve amaca uygun raporlar, her düzeydeki alt örgütler yönünden bunun en temel aracıdır. Ve halen parti bu açıdan oldukça iyi bir durumdadır. Bu çerçevede halen sorun ve dolayısıyla ihtiyaç, MK'nın ve İK'ların bu mekanizmadan amaca en uygun biçimde yararlanabilmeyi başarabilmesidir. Bu, raporların düzenli biçimde ve çok yönlü olarak değerlendirilmesini, böylece çıkarılacak sonuçlar üzerinden partinin geneline ve her bir parti örgütüne gerekli müdahalelerin zamanında uygun araç ve yöntemlerle yapılmasını gerektirir.

MK'nın buna uygun düşen bir yeniden yapılanması ve çalışma tarzı ihtiyacına işaret etmiş bulunuyoruz. Yeni dönemde MK, tam da parti tüzüğümüzün öngördüğü gibi, belli aralıklarla partiye düzenli olarak rapor vermekle kalmamalı, bundan daha önemli olarak, iç yazılar ve genelgelerle partiyi yönlendirmeli, bunları partide bir iç yaşam ve iletişim

birliği kurabilmenin etkili araçları olarak kullanabilmelidir.

Dinamik ve canlı bir örgütsel yaşamın kurulmasında temel önemde bir başka araç, her bir örgüt biriminde ve partinin genelinde devrimci eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının etkin biçimde kullanılabilmesidir. Partinin kirini pasını atmak, partideki hata, zaaf ve yetersizliklerle sistemli bir biçimde mücadele edebilmek, bunu partinin birliğini, mücadele kapasitesini ve disiplinini daha da güçlendirecek bir biçimde yapabilmek, tüm bunlar devrimci eleştiri ve özeleştiri silahının yöntemli ve doğru devrimci bir temelde kullanılabilmesi ile olanaklıdır.

Devrimci eleştiri ve özeleştiri silahının temellerini ve işlevini ortaya koymak, bu konuda partinin toplamında sağlam bir bilinç açıklığı yaratmak ve bunu da bu devrimci yöntemin parti yaşamına egemen kılınması ile birleştirmek, önümüzdeki bir başka sorundur. Bu sorun temel önemdedir; bunsuz dinamik, canlı ve verimli bir devrimci örgütsel iç yaşam düşünebilmek olanağı yoktur.

Kendi yönünden devrimci bir iç yaşamın örgütlenmesinde önemli roller oynayabilecek araçlardan biri de Merkez Yayın Organı'dır. İlegalitenin el verdiği sınırlar içinde partinin iç yaşamına ilişkin sorunları **Ekim** üzerinden tartışabilmek, partinin toplamında canlı ve verimli bir iç yaşam birliği kurabilmenin, sorunları, çözümleri ve deneyimleri genelleştirebilmenin önemli bir olanağı olacaktır.

(...)

(III. Parti Kongresi Gündemi, Ekim, Sayı: 260, Kasım 2009)

Bir kez daha taban örgütlülükleri üzerine

“... Fabrikadaki hareketlilik süreç içerisinde daha planlı ve örgütlü bir hal alsa da, mücadelenin içerdiği talepler ve hedefler düşünüldüğünde, bu ihtiyacı karşılayacak daha sağlam bir iç örgütlülüğe evrilemedi. Bunda, hareketli bir eylemsel süreç içerisindeki işçilerin bu temel ihtiyacı gözardı etmeleri, mevcut bilinç nedeniyle kolay başarı beklentileri vb. etkenler etkili oldu. Komünistler sürecin başında beri bu ihtiyacı gözönünde tutarak buna dönük müdahalelerde bulunmalarına rağmen, harekete öncülük eden işçileri bu konuda daha ısrarcı bir şekilde harekete geçirmede zayıf kaldılar...” (Ontex deneyimi dersleri, Ekim, Sayı: 176, Kasım 2011)

“... Güven Elektrik’te bu zayıflık kendini en başta örgütlenme süreci üzerinden ortaya koymuştur. Örgütlenme komiteler üzerinden yükselen sağlam iç örgütlülüklere dayanan bir temelde başlamamış, üyeliklerin hızla tamamlandığı ilk süreçlerde de bu durumun önemi yeterince gözetilmemiştir. Patronun ilk saldırısına karşı gösterilen eylemli tepkilerin yaratmış olduğu rehavet konunun öneminin gözardı edilmesine yol açmıştır...” (Güven Elektrik deneyimi, Kızıl Bayrak, Sayı: 2009/38-3 Ekim 2009)

“... Çalışmanın sınıf devrimcileri ile birlikte yürütülen üç aylık sürecine baktığımızda, VI-KO işçilerinin örgütlenmesi sürece yayılmış ve detayları ile planlanmış olmasına rağmen, saldırı karşısında dağılma yaşanmasının en temel sebebi, iç örgütlülüğün zayıflığı, sınıf bilinci ve kimliğinin geri olmasıdır. Öyle ki, çalışma yürüttüğümüz işçi arkadaşların büyük çoğunluğu 18-20 yaş arasındaydı. Henüz ilk işçiliği olan, ‘sınıf’ kavramına yabancı, sendikanın ne olduğunu bilmemekle birlikte ‘iyi bir şey’ olduğunu düşünen, içerideki uygulamalardan kimliği

ve kişiliği örselelenmiş, sendikal çalışmaya ise işyerindeki uygulamalara duyduğu tepki ile yönelen bir işçi profili vardı karşımızda...” (VI-KO’da sendikalaşma deneyimi, Kızıl Bayrak, Sayı: 2006/47- 1 Aralık 2006)

Yukarıdaki pasajlar, son yıllarda sınıf devrimcilerinin de içinde yer aldıkları, yer yer öznesi oldukları kimi mevzi direniş deneyimlerinden alınmıştır. Kuşkusuz bu örnekler çoğaltılabilir. Ancak yukarıda da dile getirildiği gibi, bir dizi işyeri temelli direniş deneyiminin en temel zayıflık alanlarından birini iç örgütlülüğün/ işyeri örgütlülüğünün zayıflığı oluşturmaktadır. Elbette bir dizi direniş deneyiminin somut mevzilere dönüştürülememesinin tek sebebi iç örgütlülüklerin zayıflığı değildir. Ancak bir dizi örnekte görüldüğü gibi, belirleyici bir önem taşıyan bu zayıflık, ya patronların pervasızca saldırıları karşısında örgütlülüğün dağıtılması, ya da sendikal bürokrasinin tahakkümü altında mevcut dinamiklerin erimesine yol açmıştır.

Komünistler, içinden geçtiğimiz dönemde, “sınıf eksenli partiye geçiş” perspektifini ete-kemiğe büründürmek için fabrika eksenli bir çalışmaya özel olarak vurgu yapmakta, “sınıf çalışmasına kazanılacak somut mevziler üzerinden sınıf hareketi içinde bir güç haline gelmeyi” hedeflemektedir. İşçi sınıfı devrimin temel gücü, fabrikalar ise kalbiye, gerçek anlamda sınıf partisi olabilmek de, fabrikalar içinde gerçek anlamda güç olabilmekten ve somut mevziler kazanabilmekten geçiyor. Komünistler, işyeri hücrelerini/birimlerini esas almalarıyla birlikte, örgütlülüğün tabana dayanması, güçlenmesi, ete-kemiğe bürünmesi açısından işyerlerine dayanan taban örgütlenmeleri/işyeri komitelerinin taşıdığı önemi her fırsatta vurguladılar.

Yine somut mevziler üzerinden güç

Çatı Partisi ya da solun tablosu

H. Fırat

(9-10 Eylül 2011 tarihinde verilmiş bir konferansın Çatı Partisi konulu kısmıdır. Burada konunun yalnızca başlangıç bölümlerine yer verilmiştir...)

Reformist solun gündeminde bir kez daha Çatı Partisi projesi var. Tasfiyeci ortak paydada birleşen çok sayıda sol grubun Kürt hareketi eksenli bu projede bir araya gelmesi başlı başına önemli bir olaydır. Ama TKİP olarak biz, bu girişimi kendi konumumuz ve iddiamız üzerinden ayrıca önemsiyoruz. Çatı Partisi girişimini salt kendi sınırları içerisinde değil, fakat devrim iddiası taşıyan devrimci bir parti olarak, bizi ilgilendiren etki ve sonuçları üzerinden de ele alıyoruz.

Çatı Partisi projesi son yıllarda bizzat Abdullah Öcalan tarafından döne döne gündeme getirildi. Örneğin 2007 seçimleri öncesinde çokça tartışılan yine Öcalan kaynaklı “Zeytin Dalı” önerisi de bir Çatı Partisi projesiydi. Ardından bizzat Çatı Partisi projesi olarak bir ara yoğun tartışmalara konu oldu. Bu türden tartışmalar genellikle de seçimlerin hemen öncesinde ve hemen sonrasında alevlenir, buna alıştık artık. Öncesinde seçim bloku kurulur ama bu blokun seçimlerden sonra da devam edeceği, bunun birleşik bir parti ya da bir Çatı Partisi olabileceği söylenir. Eğer seçimlerde bir başarı varsa, seçimlerden sonra bu tartışma bir süre için belli bir güç de kazanır. Ama ardından kendiliğinden sönümlenir, ta ki bir sonraki seçime kadar. Bu kez de öyle mi olur, şu an bilemiyoruz, bekleyip göreceğiz. Ama uzun yılların davranış biçimi böyle. Bu, tartışma ve girişimlerin seçimlere endeksli bu seyri, söz konusu olanın temelde parlamentarist bir proje olduğunun en dolaysız bir ifadesidir.

Gündemdeki yeni girişim üzerinden henüz birçok şey belirsizliğini koruyor (*Bu konferans 9-10 Eylül 2011 tarihli dir-Red*). Konuya ilişkin olarak henüz çok az tartışma ve açıklama var.

Kamuoyuna yansıyan bazı toplantı haberleri ile birkaç röportaj dışında şu an fazlaca bir şey yok ortada. Henüz ne adı, ne program, ne de misyonu açık bir girişim bu. Yine de girişimin sözcülüğünü üstlenmiş olanların röportajlar üzerinden yaptıkları bazı açıklamalardan hareketle söyleyebileceklerimiz var. Örneğin adı Kongre Partisi, Çatı Partisi, Kongre Girişimi ya da Demokratik Cumhuriyet Kongresi olabilir deniliyor. Bu ad önerileri bile başlı başına önemlidir. Zira bunlar üzerinden girişimin esin kaynağı kadar programatik sınırları da kendini gösteriyor. Abdullah Öcalan damgası ve Demokratik Cumhuriyet Projesi’nin sola uyarlanması var burada, bu açıkça görülüyor.

Hedef demokratik bir toplum, yani mevcut cumhuriyeti demokratikleştirmek deniliyor. Bu arada hedefler arasında toplumsal hareketi siyasallaştırmak, siyaseti toplumsallaştırmaktan söz ediliyor. Bazı sözcüler daha açık, daha sade ve daha pratik koyuyorlar sorunu. Son seçim bloku oluşumu insanlar için bir umuda dönüştü, bu umudu büyütme gerekir, Çatı Parti bu umudun büyütülmesi projesi anlamına geliyor, diyorlar. Bir muhalefet boşluğu, zayıflığı var, bunun yarattığı bir ihtiyaç var, Çatı Partisi bu ihtiyacı karşılayacaktır deniyor. Yeni katılımlarla büyüdüğü iddia ediliyor, ki doğrudur, son seçim başarısının ardından buna heveslenenlerin çoğalmış olması şaşırtıcı değil. İki kutuplu bir siyasal rejim var, buna karşı üçüncü bir seçenek yaratmak gerek deniliyor ve bu “üçüncü cephe” olarak tanımlanıyor. Bu yılların söylemi, yıllardır birçok grubun dilinde, bilindiği gibi. Bu durumda “üçüncü cephe” Çatı Partisi girişimi üzerinden örülmek isteniyor. Girişimcilerin girişim hakkında halen

kamuoyuna yansıyan başlıca görüşleri bunlar.

Bir de içinde yer almayıp da gözlemci olarak katılanların söyledikleri var. Reformist solun bir kesim halen bu çalışmaya gözlemci olarak katılıyorlar. Bunlardan ÖDP başkanı, Çatı Partisi önerisinin ufku Kürt sorununun çözümünde oynayacağı rol ile sınırlıdır, dolayısıyla bu solun birleşik mücadele ihtiyacına yanıt veren bir proje değildir, diyor. Kürt hareketinin Kürt sorununa ilişkin bir çözüm projesi var, bunun için olanaklı olan her türlü güç ve desteği örgütlemeye çalışıyor, Çatı Partisi de bunun sol güçleri örgütleme aracıdır, demek istiyor. Doğru da söylüyor. Doğru söylemesine doğru söylüyor ama eğrisi şurada: Bu çevreler bu türden projeler içinde bizzat kendileri yer aldıklarında, bugünkü projeye destek verenlerle aşağı yukarı aynı ya da benzer argümanları kullanıyorlar, bu tür girişimlere benzer türden anlamlar ve misyonlar atfediyorlar. Ama şu veya bu nedenle dışında durmak yoluna gittiklerinde ise, projenin gerçek sınırları ve işlevi konusunda bazı doğruları söylemek zorunda kalıyorlar.

Bu bir kez olsa, sözkonusu akım ya da çevre yanılığını gördü, sorun bu dersiniz. Ama yazık ki böyle değil. Örneğin 2008 yılında, Ertuğrul Kürkçü'nün de içinde yer aldığı Sosyalist Emek Hareketi'nin sözcülerinden biri, mealen, Türkiye'nin muhalefet gündemi Kürt sorunu eksenli projeler olamaz, bunu sosyal bir eksene oturtamadığınız sürece, işçi sınıfını harekete geçiremediğiniz sürece, bu türden projelerin bir başarı şansı yoktur, diyebiliyordu. Doğru da söylüyordu. Ama 2008'de bu doğruyu söyleyenler, şimdi bu projenin mimarları arasında yer alıyorlar. Aynı SEH hareketinin lideri, bugünkü projesinin baş sözcülerinden ve en hararetle savunucularından biri. Dışına çıkınca ya da dışında durunca bir türlü, içine girince başka türlü konuşmalara bir örnek bu.

Gündemdeki projenin ana eksenlerinden biri olan EMEP açısından da durum farklı değil. Bu türden projelerin içinde hararetle yer aldığı dönemler olduğu gibi, dışında durduğu ve onları ihtiyacı karşılayamaz saydığı dönemler de oldu. Nitekim 2009'daki yerel seçimler sonrasında bu projeden koptu, blok girişimleri ücretsiz olarak

Parti adına yayınlanan resmi açıklamalarda, bu girişimde, “Çatı Partisi girişiminin amaç, içerik ve biçim olarak halkın ihtiyaç duyduğu birlik örgütlenmesini ifade etmediği” için ayrıldığını söyledi. Ama ne zaman ki 12 Haziran seçimlerinin öncesinde genel başkanı parlamentoyu göndermek şansı yeniden doğdu, tutum ve değerlendirmeler de bir anda tümüyle değişti. EMEP yeniden Blok’a döndü, tam da milletvekili aday listelerinin kesinleşmesinden birkaç gün öncesinde! Bu arada Çatı Partisi projesi de yeniden toplumsal muhalefetin dört gözle beklediği bir umut olarak sunulmaya başlandı, bu aynı çevre tarafından. Oysa dün amaca uygun değildir gerekçesi ile terkettiler o aynı projeydi.

Bütün bunlar reformist sol çevrelerin perişan tablosunu gösteriyor işin aslında. Bu çevreler son 20 senedir, 12 Eylül yenilgisinin yarattığı tasfiyeci yıkımı yeni bir düzeyde tamamlayan '89 çöküşünden beri, hep böyle bir takım projelerle vakit geçiriyorlar, enerji tüketiyorlar. Tümü de döne döne başarısızlığa uğradığı halde bu projelerin bir türlü sonu gelmiyor. Bu türden arayışlar kötü ünlü Kuruçeşme tartışmaları ile başlamıştı, yıl 1989. Şimdi 2011 yılı sonundayız; aradan geçen yirmi küsur yıl içinde gündeme gelen sayısız birlik projesine rağmen bu türden hayat kurtama projeleri ile alınabilen bir arpa boyu yol yok ortada.

Siyasal mücadelenin bir mantığı var; siyasal mücadele sınıflar mücadelesidir, sınıflar arasında cereyan eder. Siyasal ilişkiler son tahlilde sınıflar arası ilişkilerdir. Etkili bir siyasal mücadele yürütmek, toplumda bir taraf haline gelmek, ciddi bir alternatif mi olmak istiyorsunuz, bunu sınıf eksenli bir toplumsal hareket geliştirerek yapabilirsiniz ancak. Bunun dışında kesinlikle başka bir şansınız, herhangi bir olanağınız yoktur. Ciddi bir sınıf yönelimine girmek, oradan bir güç yaratmak zorundasınız. Sizi siyasal alanda bir güç ve giderek bir alternatif haline getirebilecek tek yol, tek çıkış budur. Kuşkusuz bu kolay değildir; ama bunun dışında bir yol, kolay bir formül, sihirli bir çözüm de yoktur.

Tasfiyeci solun kendi iki on yıllık olumsuz
deneyiminde, kuyruğunda sürüklenmeyi

marifet saydığı Kürt hareketinin kendi olumlu deneyimi de bunu gösteriyor. Kürt hareketi bugünün Türkiye’inde resmi düzen siyaseti karşısında etkili bir siyasal güç odağıdır. Bunu neye borçlu peki? Kürt halk kitlelerini ulusal duygu, özlem ve istemler üzerinden harekete geçirmeye, ulusal hareket sınırlarında ve bu siyasal eksen üzerinde bir toplumsal hareket yaratıp büyütme. Kürt ulusal hareketi tam da buna dayanıyor, siyasal sahnede bunun üzerinden bir güç olarak duruyor. İç ve uluslararası siyasette ciddiye alınmasını, hesaba katılmasını tümüyle buna borçlu. Bu arada tüm tasfiyeci solu baştan çıkaran o seçim başarılarını da tümüyle buna borçlu. Bu işin sırrı budur, açıklaması buradadır.

Gücü böyle yaratabilirsiniz ve ancak böyle ciddi bir güç olabilirsiniz. Masabaşı projeleriyle, aynı sınırlı ve yorulmuş güçleri kendi içinde yeniden yeniden harmanlayarak, katıp karıştırarak sonuçta ortaya bir şey çıkaramazsınız. Büyük birlik projelerinin döne döne iflası ve bunlara eşlik eden sonu gelmez hayal kırıklıkları dışında. Bunlar da yalnızca tasfiyeciliği derinleştiren sonuçlar yaratır. Kuruçeşme süreçlerinden çıkan (ve mimarlarından birinin samimi ifadesiyle, “görkemli” birer “iflas”la sonuçlanan) SBP ve ÖDP örnekleri, bunu bütün açıklığı ile ayrıca gösteriyor. Bu tür sözde birleşmelerden, beş benzemezlerden oluşan geçici bir kargaşa ve ardından da kaçınılmaz dağılma çıkar yalnızca. 5-10 grubu sözde birleştirirsiniz, birleşik bir parti yarattık sanırsınız, üç sene sonra bu beş benzemezler topluluğu bölünüp dağılır, ortaya birleştirdiğinizden daha fazla grup çıkar. ÖDP deneyimi tamı tamına budur. Bu oluşuma bir grup olarak katılan bazıları daha sonra kendi aralarında birkaç gruba bölünmüş olarak ayrıldılar. Devrimci Yol’dan Kurtuluş’a kadar bu böyle.

Sosyal mücadelenin dışında, kitlelerin dışında hiçbir ciddi ve kalıcı birlik projesi hayata geçiremezsiniz. Hiçbir güç olamaz, hiçbir umut da yaratamazsınız. Blok umut olmuşmuştur! Bir kere ortada gerçek bir güçbirliğinin ifadesi sayılabilecek bir blok yok. Bunu görmek için bazı blok küskünleri PDF kitap

bünyesinde işlerin nasıl yürüdüğüne ilişkin resmi açıklamalarına bakmak bile yeterlidir. Sözkonusu olan, Kürt hareketi eksen ve bu eksenle sürüklenenlerden oluşan bir ilişkiler tablosudur. Bundan dolayı da Kürt hareketinin kendi başarısını alıp bloklaşma başarısı olarak sunmanın bir ciddiyeti ve inandırıcılığı yoktur.

Ulusal bir hareketin yedeğine girerek, onun olanaklarına dayanarak Türkiye toplumuna alternatif yaratamazsınız. Bunun tersi olabilir; sosyal bir eksene dayanarak büyük bir hareket yaratırsınız, bunun etkisi altında ulusal hareket, feminist hareket, çevreci hareket, Alevi hareketi pekala gelişebilir. Sınıf eksenli bir sosyal mücadele tüm bu hareketlerin gelişip serpilmesini kolaylaştırabilir. Ama bunun tersi olmaz. Ulusal bir hareket sosyal mücadelenin harekete geçirici dinamiği olamaz. Olmadığını bize son 25 yılın deneyimleri ayrıca göstermektedir. Ulusal eksene daralmış bu mücadele, kendi iradesi ve tercihinin ötesinde, Türkiye’de sosyal dinamiklerin dizginlenmesinde önemli bir rol oynadı. Oysa ‘60’lı yılların büyük sosyal uyanışı, ardından ‘70’li yılların büyük sosyal mücadeleleri, Kürt hareketinin gelişip serpilmesini de alabildiğine kolaylaştırmıştı.

Bu da anlaşılabilir bir durumdur; zira sosyal mücadele ezilen ve sömürülen bütün kesimler üzerinde uyarıcı, harekete geçirici bir etkide bulunur. İşçi sınıfı, emekçiler harekete geçtikleri zaman, tüm öteki ezilen kesim ya da katmanlar da bunun doğrudan ya da dolaysız etkisi altında hareketlenirler. Sınıf eksenli sosyal mücadele bunu alabildiğine kolaylaştırır, buna uygun koşullar oluşturur, alanlar yaratır. ‘60’lardaki büyük sosyal uyanış üzerinden görüyoruz bunu, ki ekseninde yıllar boyunca kesin olarak işçi sınıfı, ardından yansırı gençlik vardır. ‘70’li yılların büyük sosyal hareketliği üzerinden görüyoruz bunu, başlangıcında kendini öncelikle gösteren bir kez daha işçi sınıfı hareketi ve yansırı gençlik hareketidir. Öteki katmanlara yayılması bunun ardından gelmiştir..

Türkiye’nin her iki büyük sosyal hareketliliği döneminde, gerek ‘60’lı ve gerekse ‘70’li yıllarda ilk hareketlenen işçi sınıfı hareketi, ardından yansırı gençlik hareketi apaçık ortadadır.

Türkiye'nin '60'lı yıllarında gençliğin kitlesel hareketlenmesi 1968'i bulmuştur. Oysa büyük Saraçhane mitingi 1961 yılı sonundadır. Aynı yıllarda kurulan TİP'in kurucuları sendikacılar ve bunların bir kısmı sonradan DİSK'in de kuruluşuna önderlik etmişlerdir. Türkiye'yi sarsan Kavel grevi, ki grev hakkının önünü açmıştır, 1963'tedir. Zonguldak kömür işçilerinin iki işçinin hayatına malolan ve sıkıyönetim ilanına yolaçan büyük direnişi 1965'tedir. Sendikal harekette bir ayrışmaya yolaçan ve DİSK'in kuruluşunu hızlandıran ünlü Paşabahçe grevi 1966'dadır. Türkiye işçi sınıfı hareketinde son derece önemli bir gelişme olan DİSK'in kuruluşu 1967'dedir, vb. Bu örnekler daha da çoğaltılabilir, bu liste uzatılabilir. Oysa öğrenci gençlik hareketliliği için '60'lı yılların ikinci yarısını, daha somut olarak da 1968'leri beklemek gerekti.

Sosyal mücadele, hele de işçi sınıfı eksenli sosyal mücadele, tüm öteki ezilen, sömürülen, baskı gören, ayrımcılığa tabi tutulan kesimleri de harekete geçirir, bunu yinelemiş ve 1960'lar Türkiye'si'ni de bunun için örneklemiş oluyorum. Oysa doğası ve bundan kaynaklanan sınırları nedeniyle, salt ulusal istemlere dayalı bir ulusal hareket böyle bir rol oynayamaz. Dahası, kimi durumlarda da tersine dizginleyici bir rol oynar. Bizdeki son yirmi yıllık deneyimin somut olarak gösterdiği gibi.

Siz devrim hedefini kategorik olarak bir yana bırakmış ve düzen içi çözümü strateji haline getirmiş bir ulusal hareketin yedeğine girerseniz, anayasal barışçı çözüm eksenli projelerin bir parçası olursanız, sol ya da devrimcilik adına geriye kalan neyiniz varsa artık, onu da böylece bitiririp tüketirsiniz. Haklı istemlere dayalı bir ezilen ulus hareketi elbette ki sizin doğal müttefikiniz olabilmelidir. Ama kendi konumunuz, kendi sınıf ekseniniz üzerinden gelişen bir hareket olarak bunu yapmak başkadır, tam da bundan yoksun olduğunuz için gidip ulusal bir hareketin yedeğine girmek, onun olanaklarına sığınmak başka. Bu ikincisi kuyrukçu bir sürüklenme içinde kendi iddiasını bir yana bırakmak, kendi kimliğini yitirmekten başka bir şey değildir. Sınıf kimliğiniz temelinde ve sosyalist bir

üzerinden kendi rolünüzü oynayınız, kendi gücünüzü geliştiriniz, bu temelde elbette Kürt hareketi ile de ittifak arayınız. Ama kendi misyonunuzu bir yana bırakıp Kürt hareketinin projeleri, imkanları, zeminleri üzerinden hareket ettiniz mi, yalnızca kendinizi anlamsızlaştırır ve böylece de tüketirsiniz.

Bu girişim bizi politik konum ve iddiamız üzerinden ayrıca ilgilendiriyor, biz burada bir tarafız, bunu sözlerime başlarken de ifade etmiştim. Herşeyden önce bu yeni bir tasfiyeci cereyandır. Bu cereyanın Kürt hareketinden kaynaklanan özel bir gücü ve ağırlığı da var. Türkiye sol hareketinin bugünkü tablosu düşünülünce daha bir önem kazanıyor bu olgu. Devrimci kimliğini ve iddiasını büyük ölçüde yitirmiş, devrime olan inancı zaafa uğramış, devrimci teoriden uzaklaşmış, devrimci stratejiden ve politikadan yoksun, devrimci örgütü fiilen bir yana bırakmış, devrimi gerçek kılabilcek yegane sınıfa sırtını dönmüş bir sol hareket gerçeğimiz var orta yerde. Yeni tasfiyeci cereyanın etki ve sonuçlarına bu gerçeğin ışığında yaklaşmak durumundayız.

Partinin alternatif adlarından birisi de Demokratik Cumhuriyet Partisi, demiştim. Evet proje bu, cumhuriyeti demokratikleştirme projesi! Kurulu düzene reformist bir iç alternatif yani. Bu gerçek, Abdullah Öcalan'ın bu projenin yalnızca manevi esin kaynağı değil fakat dosdoğru ideolojik önderi olduğunun da bir kanıtıdır. Öcalan'ın İmralı sonrası ideolojik platformunun en temel ögesidir, cumhuriyeti demokratikleştirmek. Şimdi Çatı Partisi üzerinden bu kuyrukçu solun ortak platformu haline geliyor. Demokrasi mücadelesini kurulu düzeni kendi temelleri üzerinde demokratikleştirmek ufku içinde ele almak tipik bir revizyonist düşünce tarzıdır. Bu '70'li yılların revizyonist partilerinin ortak platformu idi. Şimdi de devrimden kopmuş ve Kürt hareketi ekseninde kümelenmiş her türden reformist, halkçı, troçkist çevrenin ortak platformudur.

Düne kadar bu "toplumu demokratikleştirme" formülüyle dile getirilirdi. Oysa 70'li yılların devrimci açımlarından beri artık

“cumhuriyeti demokratikleştirmek” olarak formüle ediliyor. Öcalan; Mustafa Kemal önderliğindeki Kurtuluş Savaşı, temel önemde bir kazanım olarak cumhuriyeti yarattı, şimdi ihtiyaç onu demokratikleştirmektir, diyor ve Kürt sorununun çözümünü de bunun içine oturtuyor. “Demokratik cumhuriyet” projesi budur ve bu bir devrimden kopuş projesidir. Bu, bugünkü açık gerici anlamıyla değil ama, tam da II. Enternasyonal geleneğindeki o reformist sol anlamıyla gerçekte bir sosyal-demokrat projedir. Abdullah Öcalan’ın kitaplarında, özellikle de *Bir Halkı Savunmak* kitabında, bunun ideolojik temelleri genişçe var. Demokrasi mücadelesinin kautskist ele alınışının yeni bir versiyonu olarak. Devletin alanını daraltmak, sivil toplumun alanını genişletmek olarak dile getirilen tam da

budur. Bu, kurulu düzen zemininde demokratik hak ve özgürlüklerin çoğaltılması, demokrasinin sınırlarının genişletilmesi düşüncesinin değişik bir formülasyonundan başka bir şey değildir. Bunları zamanında ayrıntılarıyla ele alıp eleştirdik, burada uzatmak gerekli değil.

Tasfiyeciliğe kararlılıkla direnmek, devrimin bayrağını yükseklerde tutmak bizim temel bir özelliğimiz olageldi. Şimdi de bunu Çatı Partisi biçimine bürünen birleşik tasfiyeci cereyan karşısında yapmak durumundayız. Bugün TKİP’nin görevi, bu türden tasfiyeci girişimlerin karşısında devrim odağı olarak öne çıkmak, bu tasfiyeci cereyana ideolojik, politik, pratik cephede direnmek ve kendini bir güç odağı olarak geliştirmektir.

(...)

Bir kez daha taban...

(Baştarafı s. 26’da)

üzerinden komiteyi şekillendirmektir. Komite, somut talepler ekseninde gündelik mücadelenin örgütlenmesi hedefini taşıyacağı gibi, komitenin işlevini dar-ekonomik taleplerin işlenmesiyle sınırlandırmamak, sözkonusu fabrika/işyerinde nezdinde sınıfın bir mevzisi olacağı konusunda açıklık yaratabilmek gerekmektedir. Hedeflerle birlikte aynı açıklık, bir komitenin işleyiş tarzı ile birleşebilmesi gerekmektedir. Düzenli toplanan, işyerinin sorunlarına ve işleyişine hakim olan, alta doğru örgütlülüğü hedefleyen, işçilerle sosyal, aynı zamanda siyasal bağlar kurmayı önüne koyan, kendi içinde demokratik bir işleyişe sahip olan, adım adım kendini üreten, patrona ve sendikal bürokrasiye karşı gizlilik kurallarını gözetken bir işleyişin sonuç alması olanaklı olacaktır.

Kuşkusuz ki, işyeri örgütlülüğün geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde sendikalara, aynı zamanda sendikal bürokrasiye yaklaşım da önemli bir yerde durmaktadır. Klasik olarak söylenegeldiği gibi, işyeri komiteleri sendikaların alternatifi değildir. Tam tersine, güçlü bir iç örgütlülük, sendikal örgütlülüğün kazanımla sonuçlanıp, sınıf mücadelesinin bir mevzi elde etmesinin güvencesi olduğu

kadar, sendikal bürokratlarının pervasızlıklarını dizginlemenin ve sendikal korucuları denetlemenin de güvencesidir. Bugüne kadar kimi deneyimler, ya örgütlülüğün dağılması, deşifre olması riski karşısında, ya işçilerin basıncı ya da işleyen sürecin kaybedilmesi kaygısıyla, hızlı bir sendikal sürecin başlatılmasını doğurmuştur. Ama birçok deneyim, kısa sürede kazanım elde edilmesine rağmen, güçlü bir örgütlülüğe sahip olunmadığında gerçek bir mevzi elde etmenin olanaklı olmadığını da göstermektedir.

Yine güçlü iç örgütlülüğe sahip olmamak, sendikal işyerlerinde ise, ya işyerinin tümüyle sendikal korucuların eline geçmesi, ya da patron-sendika işbirliği ile öncü güçlerin ezilmesi sonucunu doğurmaktadır. Kuşkusuz ki, bir sendikal örgütlülükte, demokratik işleyişin güvencesini tüzükler değil, taban örgütlülüklerinin kendisi oluşturmaktadır.

Yılları bulan sınıf çalışmasında azımsanmayacak bir deneyime sahibiz. Bugün için önemli olan deneyimlerimizi toplam bir birikime dönüştürebilmek ve sonuçları ışığında sınıfa yönelik müdahalemizi daha güçlü ve etkin kılabiliriz.

Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı 91 yıl önce Kemalist burjuvazi tarafından katledildiler...

28-29 Ocak 1921'i unutma!

Saplı göğsüme 15 kara saplı pıçak!
Kalbim yine çarpıyor,
Kalbim yine çarpacak!...

Göğsümde 15 yara var!
Deldiler göğsümü 15 yerinden,
sandılar ki vurmaz artık kalbim kederinden!
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!

Yandı 15 yaramdan 15 alev,
kırıldı göğsümde 15 kara saplı pıçak..
Kalbim
kanlı bir bayrak gibi çarpıyor

ÇAR-PA-CAK!

Nazım Hikmet

*Dünya ihtilalinin
gelecekteki
seyrinde,
Türkiye
proletaryası
şerefli bir
mevki işgal
edecektir.
M. Suphi*

“Karadeniz Kıyılarında Parçalanmış Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının İkinci Yıldönümleri dolayısıyla 28-29 KANUNUSANI 1921” adı altında Moskova’da basılan kitabın “Başlarken” bölümü:

1921 yılının 28-29 Ocağında onbeş Türk Komünistini Türkiye burjuvazisi Karadeniz’de boğdu.
Eh! Tarih, sınıf mücadelesi tarihidir...

Yoldaş!

Türk proletaryasının ilk bilinçli onbeş ölüstünü unutma...

Bu küçük kitap, sana onların içlerinden birinin hayatını ve fikirlerini anlatacak.

Mustafa Suphi özellikle son yıllarını bütün ateşiyle proletaryanın kurtuluşuna adanmış sağlam bir kafa idi, bir komünistti.

Onun fikirleri, senin için istifadelidir. Onun hayatı, senin için bir tecrübedir.

Mustafa Suphi ismi, sana son nefeslerini tam bir Komünist gibi veren onbeş ölüyü hatırlatsın... Ve her yılın 28-29 Ocağında bu kitabı yoldaşlarınla beraber oku.

Yoldaş! Biz sana, Trabzon önünde parçalanıp Karadeniz’e atılan bu onbeş arkadaşını ve birer birer tanımak isterdik. Fakat onları öldürenler, onların yadigarlarını ve eserlerini de beraber yok ettiler.

Eh! Sınıf mücadelesi, aynı zamanda ülkü mücadelesidir. Fakat biz bundan acıklanmıyoruz.

Yoldaş! Bu onbeş ölü, bizim için nihayet onbeş isimsiz Komünisttir. Ve sen, bu isimsiz ölülerin isimleri, cisimleri, renkleri ve dilleri bizim için bir hiçtir. Biz her yaşayan işçi kadar, her ölen Komünisti de farksız tanırız. Çünkü biz, ayrılıksız, sınıfsız bir toplum yaratmak istiyoruz.

Yoldaş! Devrim uğruna ölülerimiz arttıkça, saflarımızı sıkılaştıralım. Çünkü işin tam tatlı yerindeyiz.

Eh! Sınıf mücadelesi, hakimiyet mücadelesi demektir!

Yaşasın genç, teşkilatlı ve kudretli proleter kitleleri!

Yaşasın Komünist Partisi!

Biz, Suphi’nin yürüdüğü yoldan yürütüyoruz!

28-29 Ocak 1921 tarihi, Türkiye proletaryasının acıklı ve yasal bir günüdür. Yarın biz, İstanbul’u Türkiye proleterlerinin kızıl bayrağıyla kaplıyoruz.